

עלון בתוכנו מס' 909, 7.7.2011, ה' תמוז תשע"א

מחזור נ"ה

השתתפו בהוצאת העלון:

עריכה:

רענן רז
אמיל זיידמן

עריכה גרפית:

אסנת רחמני-ישראל

פינות:

תמר שמיר
יורם פארן
מרים ארזי
אביגיל קולייר
ענת אופיר

תמונת השער:

מחזור נ"ה מסיים י"ב שנות לימוד. מימין לשמאל:
נעם למל, סתיו ליפמן, לוטם סבוראי, ספיר מלמד

קוראים יקרים,

הקיץ כבר בעיצומו, ועימו הגיע גם החופש הגדול. שני נושאים מרכזיים מלווים אותנו בגליון זה: מחזור נ"ה המסיים י"ב שנות לימוד, והבחירות הקרבות לתפקיד יו"ר המועצה. מתוך הראיונות עם אבנר, המסיים את תפקידו, ועם צביקה – המועמד להחליפו, עולות בחריפותן בעיות מרכזיות ביחסי הנהלה – מועצה והנהלה - חברים, אך עמן גם תקוות לשינוי עתידי.

ועוד בגליון: מספר רשימות בנושא חתולים, המשך הדיון על בני משק וקליטתם (תגובות נוספות פורסמו באתר האינטרנט של העלון), על טלפונים וחברות תקשורת, ועוד כמה דברים שלא ידעתם על דן לברון, חיימקה ורדי, יהושע שרון ומשפחת צביון. כהרגלנו, נזכיר לכם שאת העלון ניתן לקרוא בגירסה צבעונית באתר האינטרנט – www.betochenu.org. למכורים לתינוקות ולמי שהפסיד – ניתן לצפות בסרט הוידאו של רכבת התינוקות מתוך טקס חג השבועות. האתר מאפשר שליחת תגובות ("טוקבקים") לכל כתבה – אפשרות שיותר ויותר חברים מנצלים לאחרונה. הטוקבקים מאושרים לפרסום רק תחת שם מלא ובגבולות הטעם הטוב. השמצות אישיות ובקשות לפרסום בעילום שם, כפי שאנו מקבלים מדי פעם, לא יזכו להתייחסות.

אתם מוזמנים גם להיות "חברים שלנו בפייסבוק" (הנה – עוד מסלול חברות בקיבוצנו) ולהיות הראשונים שיודעים על כל כתבה. בחודש שעבר, מאז שפתחנו את דף הפייסבוק של העלון והתחלנו לשלוח מיילים לחברי הקיבוץ, מספר הכניסות לכל כתבה עלה מכ- 30-40 לכ- 100-250. אם לא קיבלתם מאיתנו מייל – צרו קשר ונשמח להוסיף את כתובתכם לרשימת התפוצה.

כמו תמיד, אנו מעוניינים לשמוע מה דעתכם על העלון, מה אהבתם ומה לא, מה חסר לכם וממה יש יותר מדי. דברו איתנו: בטלפון (אם הוא יעבוד), בתיבת הדואר, או במייל:

betochenu@gmail.com

קריאה מהנה,
מערכת העלון

- 5..... דברים לזכרה של מטה זילברמן.....
- 6 "לא פשוט אבל מרתק" – אבנר פרנק בראיון סיכום קדנציה.....
- 11 "לנהל קהילה זה לא לנהל עסק" – צביקה בן נח, מועמד ליו"ר המועצה.....
- 15 "משוגעים רדו מהגג" / גייל לבקוביץ'.....
- 16 חתולים בגבעה / יונה ורדי.....
- 17 תגובה בנושא קליטת בנים / מירה'לה זיו.....
- 18 מחזור נ"ה.....
- 27 כך היינו: דיור בקיבוץ.....
- 24 יהודי אמריקאי, במלחמת קוריאה / דקלה שרון.....
- 30 ... מילה טובה.....
- 32 . תמונה משפחתית: משפחת צביון.....
- 34 ביקורת ספרים.....
- 36 .. תשבץ הגיון.....
- 38 מה רואה: קיץ.....
- 38 נר זכרון.....

מטה זילברמן איננה
19.6.2011 – 10.12.1921

בת 90 במותה
יהי זכרה ברוך

לזכרה של מטה זילברמן

לאמא שלנו,

התברכת בהמון תכונות יפות : נועם הליכות, צניעות וענווה.
תמיד דואגת - אבל לעולם לא לוחצת, מתעניינת בשלום כל בני המשפחה,
נותנת מכל טוב, והמשפחה בשבילך – עולם ומלואו....
אופה כמוך – אין ולא תהיה, ומי כמונו זוכרים את העוגות מצופות הקרמים הנהדרים,
והעשירות תרתי משמע.
וכמה חכמה את – פותרת תשבצים מסובכים, קוראת ספרים רבים בשפות שונות, מתקדמת עם
הזמן, לומדת להפעיל מחשב בעבודתך בכלבו.
ואיזו חכמת חיים יש בך – להיות מעורבת אבל לא להתערב יותר מדי, לא לבקר, לקבל גם את
השונה ממך, ואותנו – בני המשפחה שהצטרפו עם הנישואים.
ומלת המפתח שלך – שיהיה לכולם רק טוב בדרך בה יבחרו ללכת, ובמקום בו יבחרו לחיות את
חייהם.
והנכדים – שבעיניך וכמובן גם בעינינו הם הכי הכי, והכל ביחד עם וילי שכל כך הרבה אהבה
והבנה שררה ביניכם עד יומו האחרון.
כולנו בני המשפחה וכל הסובבים אותך נדבקים באופטימיות ובצחוק שלך, ולכן גם היה כל כך
נעים ונוח לטפל בך, גם בימים הקשים של שנותיך האחרונות.
כשכבר לא קראת ספרים מילאת את זמנך בציורי פרחים צבעוניים, שהיוו עדות לאופטימיות
הגדולה שלך, והם מילאו את הבית שמחה גדולה.
אין בפינו מספיק מילים כדי להודות לבברלי המטפלת, שבמסירות ובאהבה טיפלה בך שנים
ארוכות, עד שאי אפשר היה יותר, ואז עברת לנווה נועם.
למרות הטיפול המסור גם שם, כנראה שהרגשת בחסרונה ועצמת את עיניך בשקט לתמיד.
אוהבים אותך ונזכרך לעד – כל בני המשפחה.

ראיון סיכום קדנציה עם אבנר פרנק
מראיין: רענן רז

את אבנר פגשתי על כוס קפה שחור רותח ועוגת תפוחים. שיחתנו הלכה והתפתחה הרבה מעבר לנושא המועצה, כאשר אבנר מרחיב בדוגמאות ובהסברים. אין ספק שהנושא בדמו. רק השבוע הוא סיים קדנציה סוערת של שלוש שנים כיו”ר המועצה, יש לו מה להגיד וחשוב לו שייבנו זאת. לאן תלך המועצה אחרי תקופתו של אבנר עוד מוקדם לומר, אבל אין ספק שהסטנדרטים שדרש מחברי המועצה ומן ההנהלה במהלך הקדנציה יותירו חותם על גוף זה לשנים רבות.

אתה מסיים קדנציה של שלוש שנים בתפקיד יושב ראש המועצה. מהן ההחלטות החשובות ביותר שהיו בקדנציה זו?

לא ההחלטות הרבות הן המאפיין היחיד של הקדנציה, אלא דווקא השינוי שחל במעמד המועצה - הן בעיני חבריה, חברי הקיבוץ בכלל, והמערכת הממסדית הכוללת. המועצה מייצגת בצורה המובהקת ביותר את אוכלוסיית הקיבוץ, וכך מסמלת את ערש הדמוקרטיה הקיבוצית. בעבר תפקדה המועצה במידה רבה כחותמת גומי, במהלך השנים האחרונות השתנתה מגמה זו ללא הכר. עובדה זו באה לידי ביטוי בהשתתפות ערה ונאמנה של חבריה - לאורך כל שלוש השנים, בעניין שגילה הציבור במתרחש בה, ובהתייחסות מוסדות הקיבוץ האחרים למועצה.

התקבלו גם החלטות חשובות: החלטות הנוגעות לשינוי נורמות התנהלות, בעניין שינוי המבנה הארגוני, שדרוג מערכות התקשורת שהוזנחו למעלה מעשרים שנה אותו יזמה המועצה, בעניין מעמד החברים החדשים, בעניין יישום שיוך הדיור, בנושא חובות הקיבוץ - נושא בו נאלצה המועצה להתערב, בנושא המים החמים, עקרונות חלוקת כספי גת, בעניין הקרנות לסיוע הדדי, מסלולי מימון לבניה לזוגות צעירים ועוד נושאים רבים וחשובים אחרים, לצד החלטות שוטפות שעל המועצה לקבל. נעשו צעדים ראשוניים לשילוב החברים החדשים במערכות הקיבוץ, הליך זה נמצא בתחילתו ואני מקווה כי ישליל עם העמקת ההבנה - כיצד מתנהלות מערכות הקיבוץ, חשיבותן והשפעתן על חיינו.

מהן נורמות ההתנהלות החדשות שאתה מדבר עליהן?

הממסד הקיבוצי לא עבר את השינוי המשמעותי והמסודר שחל במעמד החברים, והמשיך להתנהל על פי נורמות שהשתרשו במשך עשרות שנים. היחס להחלטות היה כאל המלצות במקרה הטוב, סמכות לא מוגדרת התקיימה לצד העדר אחריות אישית, מסגרות תקציביות נפרצו ללא אישור והסכמה ציבורית ועוד. בעבר היה מושג - קידום השקעות, שהכשיר חריגות או השקעות לא מתוקצבות, היו אז כספים ”שנפלו מהשמיים” - כספי הפיצויים שאפשרו לכסות כל פער, לבצע השקעות בדיור ואף לבנות את קרנות הפנסיה לכל החברים. יום אחד נפסק גשם כספים זה, אך נורמות ההתנהלות לא השתנו, וכך מצאתי עם כניסתי לתפקיד, כי אנו על גבול מסגרות האשראי הבנקאי, הציבור לא היה מודע לכך כי החוב תפח לכ- 26 מיליון ₪, חוב אותו השכלנו לצמצם אף אם לא די. זו הייתה הפעם הראשונה שהמועצה נדרשה

להתערב ולטפל בחובות הקיבוץ, זו אחת הדוגמאות לשינוי נורמטיבי, שחייב גם התנהלות זהירה וקפדנית יותר של כל המערכות הניהוליות. המועצה אף דרשה, זו הפעם הראשונה, כי החלטות שהתקבלו גם יקוימו, דבר הנראה לכאורה מובן מאליו - אך לא כך המצב, ועדיין לא הגענו למצב אופטימאלי בהקשר זה.

יושבי ראש המועצה שימשו בעבר כמעין תמרורי תנועה, המנהלים את הדיונים בה, נתנו את רשות הדיבור ולעיתים מנעו מחברים את זכות הבעת הדעה והדיבור, ובזה הסתיימה עיקר עשייתם. המועצה קיבלה לעיתים החלטות ללא קיום הפורום הדרוש, התאפיינה לעיתים במיעוט משתתפים. לטעמי על יושב ראש המועצה מוטלת אחריות כבדה שאינה מסתכמת בניהול ישיבותיה. קיום אחריות זו תרם לדעתי לכך שחברי המועצה על גישותיהם ודעותיהם השונות, ולעיתים מנוגדות, הרגישו שיש לפעילותם משמעות והשפעה, השתתפותם הקבועה של חברי המועצה עלתה על שני שליש מחבריה ומעמד המועצה השתנה בהתאם. זה שינוי מאוד משמעותי הכרוך בתהליך לא פשוט. כשאתה משנה הרגלים ונורמות, ומתנהל כגוף עצמאי, אתה מעורר באופן טבעי התנגדות חריפה, אנשים לא אוהבים שינויים לכן זה היה הליך לא פשוט אבל מרתק.

זה מעניין, כי לקראת יום העצמאות ראינתי את שמוליק לשם, והוא הפנה טענות קשות מאוד כלפי המועצה, אמנם לא טענות אישיות, אך לפי מה שאני מבין, לדעתו המועצה מתעסקת בדברים שהיא לא צריכה להתעסק בהם.

זו דעה לגיטימית הגם שלא ברור לאיזה דברים הכוונה. המועצה אכן התעסקה בשנים האחרונות בנושאים שבמהלך עניינים רגיל לא הייתה נדרשת לעסוק בהם. נחזור לנושא אי קיום החלטות - של ההנהלות, המועצה והאסיפה. זמן קצר לאחר כניסתי לתפקיד גיליתי, כי במהלך שלוש שנים חרגה הקהילה במיליונים רבים מתקציבה (אייל רק נכנס אז לתפקידו), התנהלות המשקפת אי קיום החלטות סדרתית ושימוש בכספי ציבור שלא בסמכות. השקעות בוצעו תוך חריגה שהגיעה לעיתים ל-100% ויותר או שבוצעו במידה חלקית מאוד! החלטות של המועצה והאסיפה פשוט לא קוימו. החלטות אינן דבר קדוש אמנם, אך הדרך לשנותן היא בהחלטה מתקנת ולא ע"י בעל תפקיד זה או אחר בשל השקפתו הפרטית או בשל לחצים המופעלים עליו. גבולות הגזרה של המועצה אינם תחומים, האסיפה האצילה לה את מירב סמכויותיה ואחריותה, ובמצב שנוצר נדרשה המועצה לגלות אחריות ומעורבות ביקורתית, זה תפקידה. יחד עם זאת אני מסכים בהחלט כי המועצה לא צריכה להפוך זאת להרגל, זו צריכה להיות התנהלות חריגה, של חוסר ברירה.

בקיבוץ בו החברים עצמאיים ורוצים לשפר את איכות חייהם באופן המשתקף בהחלטותיהם, חייבת המערכת לקיים החלטות כרוחן וכלשונן.

דוגמת ההחלטה על המים החמים היא קלאסית, אי קיום ההחלטה גרמה לנזק ישיר לחברים המסתכם במיליונים, מנתונים העומדים לרשותנו היום אנחנו יודעים כי ניתן לייצר קוב מים חמים בעלות של כשמונה ש"ח, בעוד שלאורך תקופה ארוכה גבו מחברים 30 ש"ח לקוב! אין פלא שחברים רבים עברו לחלופות אחרות תוך השקעה גדולה. ברור היום כשמש שאי קיום החלטות יכול לגרום לנזקים עצומים, כחברה אסור לנו לקבל נורמה כזו, זו דוגמא אחת בלבד

ואני מקווה כי התנהלות זו מאחרינו, והמועצה לא תידרש עוד לעסוק בעניינים מעין אלה ותתפנה לעסוק באחרים.

בנוסף לזה, גם אתה הצגת את המועמדות שלך לתפקיד המנהל העסקי. בסוף קיבלנו מנהל עסקי חיצוני בלי יותר מדי הסברים. איך זה ששני חברי קיבוץ רוצים את התפקיד הזה אך בכלל לא מגיעים להצבעה בקיבוץ?

עניין זה אינו שייך לדעתי לסיכום הקדנציה כיו"ר מועצה אם כי יש לו ודאי קשר לתפקידי זה, אך לא אתחמק מלהשיב.

לפני כשנה ומחצית עבר עלינו משבר טראומטי שסבב סביב נושא בחירתם של בעלי תפקידים. המשבר היה קשה ולווה במעשים, התנהגות ואמירות קשות שלא ידענו ולא הכרנו בעבר. נטלתי על עצמי למצוא פתרון למשבר, ובאמצעות צוות בראשותו של דני עברי מצאנו פתרון שקיבל את ברכת כל הגופים כולל האסיפה, פתרון שהוביל לבחירתו של שמוליק ליו"ר הקיבוץ ולהסכמה רחבה כי כל ארבעת בעלי התפקידים המרכזיים יבחרו באסיפה על ידי הציבור, ובלבד שעמדו בתנאי סף ידועים.

חצי שנה לאחר מכן, קודם שיבשה הדיו על ההחלטה המוסכמת הקודמת, הביאה המזכירות הצעה שהכניסה בה כמה שינויים, שהדרמטי ביניהם הוא שמנהל הקהילה והמנהל העסקי צריכים לקבל את אמונה של המזכירות קודם שיוכלו להיבחר באסיפה על ידי הציבור. באותה עת לא רציתי כי ייווצר משבר חדש, אך צריך להבין כי בחברה קטנה כשלנו אם צריך לקבל את אמון המזכירות מדובר באמון של "וועדה מסדרת", של קבוצת חברים מוכשרים, אך לא נטולי אינטרסים, חשבונות אישיים, קשרים אישיים - שליליים וחיוביים, של חברים קשורים ומושפעים מקשריהם. לכן פתרון ההחלטה באסיפה ע"י הציבור כולו היה הפיתרון הנכון, בעוד ש"וועדה מסדרת" כזו אינו פיתרון ראוי ונכון אף אם הגיעו להחלטה נכונה לדעת אלה הרואים זאת כך, ואין מזכירות בקיבוץ דומה בהקשר זה לגופים עסקיים או אחרים. אך ההחלטה התקבלה, וכשנשאלתי כיצד אגיב אם המזכירות לא תיתן בי אמון השבתי ללא היסוס כי אקבל את ההחלטה (הרי החלטות יש לכבד), והערכת הייתה כי הסיכוי לצלוח משוכה זו לא גבוה.

אם כך למה הלכת על זה?

חברים רבים פנו אלי שאגיש את מועמדותי, לא קפצתי ישר לקלחת שידעתי שתלווה בהכפשות והשמצות שקריות. שקלתי זאת בכובד ראש, ובסופו של דבר החלטתי להיענות לפניות. הניסיון, דברים שעשיתי לאורך החיים והרקע המקצועי יכלו לשמש אותי רבות להצלחה בתפקיד, גם בעבודה מול יו"ר הקיבוץ צברתי ניסיון ולא ראינו שנינו בעיה שיכולה לשבש עבודה משותפת. מכריעה בשיקולי הייתה הנחתי שכניסתי לתפקיד יכולה לתרום גם תרומה משמעותית לבניית אמון מחודש, אמון הדרוש כל כך בין הציבור למערכת הניהולית. בשל אלה החלטתי בסופו של דבר להעמיד את מועמדותי למרות הסיכוי הלא גדול לצלוח את מחסום האמון של קבוצת חברים מצומצמת.

זה לא צלח וזה בסדר, זו לא הייתה משאת נפשי מלכתחילה, והמשכתי ללא כל קושי הלאה. אני חושב שבכל מקרה צריך היה להחליף סוסים, זה אכן התרחש.

בשל שיטת הרוטציה לא העמדתי את מועמדוטי ליו"ר המועצה לקדנציה עוקבת נוספת, למרות שאני מסיים קדנציה מרתקת וחשובה בסיפוק רב. אני חושב שרוטציה יש בה לעיתים הרבה דברים טובים, ואני מאחל לבא אחרי הצלחה ועניין לא פחותים, הליכה בדרך המכבדת את זכויות החברים והחברה שלנו ככלל, זאת - בסביבה ארגונית שונה מזו שחווינו לאורך שנים.

יחד עם זאת אני מחזיק בדעה שחייבים לחזור לכללים הקודמים ולבטל ביטול גמור ומוחלט את שיטת ה"ועדה המסדרת", לא יעלה על הדעת שבעלי הבית לא יוכלו לקבוע מי יהיו ממלאי התפקידים המרכזיים בארגון השייך להם ולהם בלבד.

האם זה מצב טוב, לדעתך, שחברי הנהלה מכהנים כחברי מועצה?

אנחנו חייבים להחיל את עקרון הפרדת הרשויות! קיבוץ הוא ארגון כלכלי חברתי מיוחד במינו, שאין לו אח ורע. כדי לשמור על המרקם החברתי העדין לעיתים, על יכולת קבלת החלטות סבירה ומבוקרת - יש לקיים את עקרון ההפרדה. במשך שנים רבות בהן אני משמש חבר מועצה למדתי שאין זה רצוי שחברי הנהלה ישמשו גם חברים בגוף לו ההנהלה כפופה ארגונית. זה לא מתקבל על הדעת כי זה משבש את היכולת לקבל החלטות שקולות ובלתי תלויות, הרי לשם כך קבענו שהחלטות מסוימות מתקבלות או מאושרות בגוף השונה מהנהלה. גם במערכות אחרות של הקיבוץ אנחנו עדים לתופעה שחברים מכהנים בתפקידים המתקיימים משני צידי המתרס, בצד המקבל החלטות ובצד המבצע אותן או הנהנה מהן.

טוב, זה ישוב קטן, אתה יודע...

אין עובדה זו רלוונטית כלל ואין היא מהווה בעיה בהקשר זה! שאלה זו העליתי ערב בחירתה של המועצה הנוכחית, אמרו לי כי לא הגיוני להחיל הגבלת חברות במועצה בישוב קטן ודל כוחות כשלנו. ניסיוני הראה כי ההפך הוא הנכון, נוכחתי לדעת שאנחנו לא דלי כוחות ועם השתלבותם של הצעירים שבחבורה בוודאי שלא. חבר מועצה אינו בעל תפקיד הדורש מיומנות מקצועית אלא מחויבות ציבורית, המיומנות המקצועית נדרשת דווקא מאלה המחויבים להציג בפני המועצה חומר אמין, מובן וברור, כדי לקיים דיון הולם ולקבל החלטות נבונות. גיליתי ומצאתי במהלך השנים האחרונות כי לא חסרים חברים היכולים לכהן כחברי מועצה, חברים היכולים לקבל החלטות נבונות ואחראיות על בסיס הצגת חומר ברור ומובן.

למה בכל זאת אנחנו לא רואים שמגיעים הרבה אנשים למועצה.

אתה טועה בקביעת עובדה זו. כמה חברים השתתפו במועצה האחרונה? למעלה מ 20 איש. אני יכול לספר לך כי ערב כניסתי לתפקיד קיבלה המועצה החלטה (אותה ראוי שהציבור יקבל בקלפי) הקובעת כי סף המעבר לקבלת תפקיד הוא, למיטב זיכרוני, 40% במקום 50%. החלטה זו התקבלה בפורום של שמונה חברים! כמוכן שזה לא פורום לגיטימי לקבלת החלטות, אבל כך התנהלו העניינים והמועצה, אז הכל יחסי. המועצה מונה 30 איש, ישנה השתתפות מסיבית ויפה לכל אורך ישיבות המועצה. יש לזכור כי זו לא אסיפה אלא מועצה.

עוד נושא שקשור למועצה הוא וועדת ביקורת והמבקר. התחושה שלי היא שזה גוף בלתי מורגש בקיבוץ. תקן אותי אם אני טועה...

אתה צודק בהחלט. ועדת הביקורת כפופה למועצה לצורך אישור תקציב, אישור תכנית ביקורת ואישו המבקר המקצועי. מעבר לכך היא ועדה אוטונומית. בחירת המבקר המקצועי המתאים היא קריטית, ליו"ר הועדה תפקיד מרכזי בבחירה זו. לצערי נבחר מבקר מקצועי שלא הצליח להתמודד עם המשימות המוטלות עליו, וגם יו"ר ועדה לא נמצא זמן רב. מש"א, המערכת לאיתור יו"ר ועדה לא הייתה קיימת עוד, ובסופו של דבר נאלצתי אני לעסוק בכך - גדי גבר הסכים ליטול על עצמו את המשימה. כיום יש יו"ר ועדה פעיל, ומבקרת מקצועית העושה רושם יוצא מן הכלל. אני מניח כי עד לסוף שנה זו הועדה תקבל משמעות חשובה. לצד דברים אלה אני רוצה להבהיר כי תפקיד הביקורת להוות כלי לשיפור תפקוד המערכות המבוקרות, לסייע לבעלי התפקידים לבצע את תפקידם טוב יותר ולא כדי להשחיר פנים או להטיח רפש.

לסיום - איך אתה רואה את גבעת חיים בעתיד, נגיד עוד 5-10 שנים?

הדבר הבולט שאני רואה הוא הרבה ילדים מתרוצצים לצד הורים צעירים. עד לא מזמן חיינו כאן עם מעט מאוד ילדים, זה שינוי פנטסטי! בגח"א תהיה חברה הרבה יותר תוססת שלה פוטנציאל מצוין להפוך את המקום לקיבוץ טוב בהרבה, למקום שנעים ומעניין לחיות בו. לגח"א נכסים משותפים רבים ומשמעותיים, היא מתעצמת בכוחות ואינטליגנציה, אלה יחדיו הם הבטחה גדולה לעתיד מוצלח ואיכות חיים גבוהה.

אבל קיימת בעיה של מקורות הכנסה לקיבוץ כקיבוץ.

אני מכיר את הטענה הזו ולדעתי אנשים הטוענים אותה טועים ומטעים. גח"א נפרדה ממספר נכסים מצומצם והפריטה אותם. הנכסים המשמעותיים ביותר נשארו משותפים, המקרקעין במרכז הארץ ופעילויות רבות אחרות. נכס משמעותי לא פחות הוא הצעירים ההולכים ומתרבים בקרבנו, צעירים שבאופן טבעי הם בעלי יוזמה ומיומנויות עדכניות. ככל שנתמקצע יותר נפיק תועלת רבה יותר מנכסים קיימים. אסור לשכוח כי חברי הקיבוץ הם עצמאיים, זה לא הקיבוץ שמקיים אותם עוד אלא הם בכוחות עצמם - תוך קיום ערבות הדדית ברמה שקבענו. לקיבוץ יש יכולת ליצור לעצמו הכנסה מספקת ואף להוריד מיסוי בהמשך. עם מימוש פוטנציאל ויוזמה אפשר ליצור הכנסה גדולה בהרבה.

שמוליק לשם התחיל במאמץ בכיוון זה, הויכוח המוצדק על המרכז המסחרי הוא תולדה של מאמץ זה ואני מקווה שיוביל לכיוון ותוצאה טובים. זו רק תחילתה של דרך, לאחר השינוי שעברנו הגיע הזמן לתפנית נוספת של מימוש פוטנציאל הנכסים שלנו בצורה מוצלחת וטובה יותר, הערך הנכסי שלנו רק הולך וגדל ואני לא רואה בעיה של מקורות הכנסה אם נשכיל להתנהל נכון.

הדור שלי לא יצר הרבה מקורות הכנסה, הינו אולי חיילים טובים, אך זרם הפיצויים – עשרות מיליונים בשנה, הוא גורם משתק, כל עוד כל אחד קיבל את הלחם והריבה לא שאלו שאלות, אבל עכשיו צריך להתחיל בעידן חדש, עידן של יצירה. בעזרתכם הצעירים זה אפשרי והמקום יכול להפוך למקום נפלא.

ראיון עם צביקה בן נח, מועמד יחיד ליו”ר המועצה

מראיינת: לאה הרץ

צביקה מגיע לראיון איתי היישר מיום עבודה, בשעה 20.00 בפניח מרפסת שקטה, אני מתקילה אותו בשאלות לא קלות שאיתן הוא מתמודד בגבורה:

מהו לדעתך תפקיד המועצה כיום בקיבוץ? בשביל מה היא קיימת? לדעתי יש משהו מאוד ארכאי במבנה הזה של המועצה – מין יצור כלאיים בין הקיבוץ הישן לקיבוץ החדש. אני שמח על השאלה כי היא תכניס את הדברים למסגרת הנכונה. ברגע שעברנו מקיבוץ ישן לקיבוץ חדש, בחלק מהכיוון - של הצוות האסטרטגי בעיקר - ניתן לראות את הקיבוץ כעסק. פה לדעתי פספסנו חלק מהדברים, מתוך חוסר ההבנה שקיבוץ זה קהילה. גם עסק, אבל לא רק עסק. החוקים והכללים שפועלים על חברות ותאגידים לא עובדים על קהילה. אני בא עם נסיון רב בניהול קהילות – אני עובד בחברה למתנ”סים כבר 17 שנים, ומה שאנחנו עושים זה לנהל קהילות, וקהילות גדולות – הרבה יותר מאלף איש. עשרות ומאות אלפי תושבים בערים גדולות.

הניהול הקהילתי הוא כיוון ניהולי שונה, המבוסס בין היתר על שיתוף תושבים. שיתוף התושבים בקבלת החלטות ובקבלת אחריות על החיים שלהם – הוא הדבר העיקרי שאליו אנחנו מחנכים את המנהלים ואת הציבור, וזה הכיוון המרכזי של הפעילות שלנו. אנשים שיש להם את היכולת להשפיע על איכות החיים שלהם – הם אנשים מועצמים שלוקחים אחריות על עצמם.

ברגע שהקיבוץ עשה מהלך של שינוי – יש לתת את המסגרת לחברים לקבוע את איכות חייהם. אחת הדרכים זו ההתנדבות, ואני שמח מאוד שבגבעת חיים ההתנדבות קיימת, למרות שלפני כשמונה שנים אנשים חשבו שתם עידן ההתנדבות. אם נבדוק כמה אנשים מתנדבים בתחומים שונים בקיבוץ – תרבות, חינוך, איכות הסביבה – בכל תחום שלא תגעי בו תראי שיש אנשים מעורבים. זה אך טבעי שבקביעת אורחות חיים תהיה מעורבות. המועצה בתפקידה הרשמי צריכה לפקח ולכוון את הרשות המבצעת. היא מהווה את הייצוג הכי אותנטי של התושבים.

התפקיד שלה הוא לפקח על ההנהלה?

יש לה שלושה תפקידים. הראשון – קביעת מדיניות. להתוות מדיניות, להראות את הדרך, ולאשר את תכנית העבודה של ההנהלה. זה הבסיס – ההנהלה מביאה הצעות, שומעת מהמועצה כיוונים, וחוזרת לעבודה. התפקיד השני – בקרת ביצוע. זה תפקיד מאוד חשוב – לבדוק שאכן ההחלטות שהתקבלו בוצעו. ביעילות, כלשונן וכרוחן. והיו לנו מקרים בשנים

האחרונות שלא בדיוק ביצעו החלטות כלשונן וכרוחן. ראינו מצבים שהנהלה לא ביצעה, או ביצעה על הצד הגרוע ביותר, כדי להכשיל מהלכים ולהכשיל החלטות שהתקבלו. התפקיד השלישי – לחוקק תקנונים והחלטות המשפיעות על אורחות החיים או קבלת החלטות מאוד משמעותיות. ופה באמת ההבדל בין התנהלות תאגיד להתנהלות קהילה. בנושא הזה – בעיקר בתחום הכלכלי אבל לא רק, יש למועצה תפקיד חשוב כנציג הבעלים. שוב – לא להגיד להנהלה איך לעשות את הדברים, אבל בהחלט להגיד להנהלה מה לעשות.

אז אתה בעצם נותן לה יד ורגל בכל שלושת הרשויות – המחוקקת, המבצעת והשופטת אתה נותן לה סמכויות על.

לא שלוש רשויות, אבל זהו בהחלט גוף על, שקיבל את סמכותו מהאסיפה.

אני מבינה מה שאתה אומר למרות שאני לא ל"כ מסכימה עם ההגדרה הזו, אבל – התפקיד של יו"ר המועצה הוא לדעתך תפקיד טכני – מי בעד, מי נגד, לספור קולות וכו', או שהוא גם אמור להשפיע על מה שקורה במועצה?

קודם כל תפקידו של יו"ר המועצה הוא לקבוע את סדר היום של המועצה. פחות או יותר זה הסיפור. אחריותו לבדוק שהמועצה תהיה חיה, שתהיה השתתפות וחברים יגיעו, וההחלטות שהיא תקבל יהיו מבוססות, חכמות ונכונות. בהשקפה שלי יש עוד אלמנט חשוב – הדיאלוג בין האנשים. כמו-כן מתפקידו לדאוג שהמועצה תקבל מהנהלה מידע נכון ובדוק ומסודר ושקוף, לדאוג שחברי המועצה ידעו על מה מדובר – הם לא צריכים להיות מקצוענים, ממש לא – מי שצריך להיות מקצוען זה ההנהלה. צריך גם לאפשר את המחשבה הקולקטיבית הזו של גוף, דיאלוג ושיחה מפרה, לפעמים זה אולי פוגע ביעילות קבלת החלטות, אבל החלטה אחת שמתקבלת בחוכמה חוסכת הרבה ערעורים ובלגנים ודיונים.

מה שתיארת זה ממש פול טיים ג'וב. אתה הגעת עכשיו מהעבודת, השעה שמונה בערב...
זה לא חייב להיות כזה עומס, צריך לדעת שהנהלה משפרת כל הזמן את המידע לציבור, בוודאי בתחום הכספים, מאז ששמוליק נכנס הוא עושה הרבה מהלכים בתחום הזה. חלק גדול מהעבודה עשה כאן אבנר, בשביל לעשות את השינוי הזה, כדי שהמערכת תבין שחברים צריכים לקבל מידע אמין. וכל ה"שו-שו" ומה שהיה בעבר עובר מהעולם כי כבר אי אפשר. זה בכל מקום. כבר אי אפשר להסתיר דברים, וטוב שכך.

אחד הדברים שהפריעו לי הרבה שנים זה שתמיד מביאים החלטות מוכנות והוויכוח הוא בעד או נגד. כשמעמידים את הדברים כך לא מייצרים דיאלוג פורה. רק מנסים "להזיז כוחות" – בעד או נגד, והכל נשאר בתחום הכוחנות. יכול להיות שבאמת צריך להביא כל נושא פעמיים. פעם אחת דיון על רעיונות לצורך הכוונת הגוף המבצע, אח"כ ההנהלה תביא תכנית ברוח

הדיון, והמועצה תקבל החלטה הכוללת כבר בתוכה את החשיבה המשותפת של האנשים. אין דבר מפרה יותר מניגודים. אני מאמין בחכמה הדיאלוגית.

אבל למה אתה צריך את זה? אתה עוסק בכל כך הרבה דברים...

הרבה מאוד חברים ביקשו ממני, ומכיוון שאני יודע שאני מסוגל לעשות את זה לא מצאתי אומץ להגיד "חפשו את החברים שלכם". התלבטתי מאוד כי זה באמת דורש זמן, אבל זו תקופה. לקחתי פסק זמן במעורבות הקהילתית בשביל לעשות תואר שני, אני מתכנן את התואר השלישי בעוד שנתיים-שלוש, בינתיים אני נותן כך את התרומה שלי לקהילה.

איך אתה רואה את היחסים הרצויים בין ההנהלה למועצה?

דיאלוג. דיאלוג מתמיד. צריך להקשיב להנהלה, היא צריכה להקשיב למועצה, צריך לייצר אמון, היום לא קיים אמון כזה. הוא מאוד נפגע וכבר רמזתי מדוע. לבנות אמון זה תהליך הרבה יותר ארוך מאשר לפגוע בו.

אז המועצה לא צריכה להיות חותמת גומי. היא צריכה להציב שאלות, לאתגר את ההנהלה ברעיונות חדשים...

אני חושב שההנהלה צריכה לרצות שהמועצה לא תהיה חותמת גומי. לפעמים זה מקשה על ה"תקתוק" של הדברים, אבל לנהל קהילה זה לא "לתקתק" דברים, לנהל קהילה זה לקבל החלטות חכמות. והחלטות חכמות צריכות להיות גם, ובעיקר – ע"פ רוח החברים. הם אלו שבסופו של דבר ישלמו על זה ויחיו עם זה. הם יודעים מה טוב להם. החשיבה הזו, שרק אנחנו המנהלים החכמים יודעים מה טוב לכולם – את זה אני לא קונה, לא מפוליטיקאים, לא ממקצוענים ובטח לא מהנהלת הקיבוץ. ההנהלה תעשה טובה גם לעצמה אם היא תפנים את המחשבה שהיא צריכה ללכת עם הציבור, ולעולם לא נגד הציבור. תפקידה להנהיג, אבל מנהיג חכם קשוב לרחשי הציבור, וכשהנהגה מנותקת מהציבור היא מפספסת, והיא לא יעילה, לא מגיעה לתוצאות.

בנושא הזה בדיוק - ראיתי שהקימו פה איזה צוות חשיבה על דברים... אבל צוות החשיבה לפי דבריך זה המועצה – למה צריך עוד צוות עכשיו? ולמה האנשים שם הם אותם האנשים שיושבים בהנהלות ובמועצה?

הצוות הזה מונה למשימה קצרת-מועד, ע"מ להציע דרכים להחזרת האמון של החברים במסד. הוא ייתן את המלצותיו ויתפרק. המועצה תמשיך את עבודתה, ולגביה – באמת חשובים שיהיה ייצוג של יותר אנשים מכל המגזרים, לייצר מגוון דעות והחלטות קונצנזואליות.

בוא נדבר על משהו שאתה היית מאוד מעורב בו – נושא המים החמים. אני חושבת שההתערבות של המועצה, שכמו שאמרת היא אוסף של לא מקצוענים, כלומר הם מקצוענים אולי בתחום שלהם אבל לא מומחים למים חמים, ייצרה המון שגיאות... אוסף של לא מקצוענים עם המון דעות ורעיונות, מכניסים את הראש שלהם למשהו שהוא לגמרי מקצועי והופכים אותו למשהו עקרוני... זה בדיוק דוגמא בעיני למעשה חלם, בגלל שהמון אנשים בוחשים. זה עלול לקרות בעוד המון תחומים, כי כמו שאמרת אנשי המועצה זה ציבור, ואם אני צריכה לשבת במועצה על מים חמים – מה אני מבינה בזה? למה זה לא יכול להיסגר אצל אנשי המקצוע?

הסיבה שזה הגיע למועצה היא שההנהלה סירבה לבצע את החלטת האסיפה. היה משאל עם – איזה מערכת מים חמים רוצים בקיבוץ. האם להפריט אותה ולשים דוודים על הגגות או להמשיך עם מערכת חימום מרכזית. הקיבוץ החליט דבר מאוד ברור, ברוב של 80% בקלפי. באותו הרגע ההנהלה הייתה צריכה להעמיד בפני הקיבוץ את מערכת חימום המים המרכזית היעילה והזולה ביותר. מה שעשתה בפועל זה בדיוק מה שאני אומר שאסור לעשות – להגיד "אה, ככה? אנחנו נראה להם!", ואז הם עשו את כל הפעולות האפשריות כדי לייקר את המים, כדי שאנשים ינטשו את המערכת ויכלו להגיד אחרי שנתיים: "אמרנו לכם". שבע-עשרה מועצות – שבע-עשרה מועצות! – היו נחוצות כדי שההנהלה תעשה את מה שהקיבוץ אמר לה מלכתחילה לעשות.

אנשים חושבים שזה עניין של אגו. אשכרה לא. נרתמתי לנושא הזה כי עצבן אותי שמשקרים את הציבור פעם אחר פעם. אני טיפוס שלא מסוגל לראות אי צדק, למרות שאישיית אין לי בעיה לשים דוד שמש. רק היום ראיתי איזשהו הסכם שחייבו שעונים שווה בשווה את המים החמים והקרים, למרות שיש פי שלוש שעונים במים הקרים, וגם שילמו 11,000 ₪ מיותרים לקבלן. למה? ככה. כדי לייקר את המים החמים. אם פעם יפתחו את התיקים האלו ויראו מה קורה, שם, תאמיני לי, זה מסריח... גם שיקרו לאנשים וגם עשו הכל כדי להכשיל... על המערכת המרכזית אפשר לעשות בהמשך תשתיות מרכזיות של מים נקיים יותר, סולאריים ועוד, וזה גם יותר זול, ולא צריך להכריח אנשים להשקיע 4,500 ₪ כאשר הם משתמשים בקוב או שניים, ויש רבים כאלו.

כשאני מסתובב בשכונה שלי אני מקבל חררה – כולי מוקף בדודי שמש. ודרך אגב - כל מי ששם לעצמו דוד על הגג הפר את החלטות האסיפה. צריך להבין את זה. אני לא הולך עכשיו להגיד יאללה, תעיפו את הכל. אבל שתדעו – למי שמחובר למערכת המרכזית עכשיו, כל חודש המחיר יורד. היה אפשר להשיג את זה לפני שנתיים, בלי כל הפגיעה באמון וכל הבלגן מסביב וכל הדיונים. בסך הכל מים חמים זה רק מקלחת...

המשפט הנ”ל נאמר לפני שנים על ידי יגאל הורוויץ, שר האוצר לשעבר, לנוכח ההתנהגות המטורפת של ממשלת ישראל ואזרחיה. למשפט זה אני מתחברת כעת לנוכח מה שקורה בקיבוצנו בענייני התקשורת. אנחנו משלמים הרבה כסף והשרות ברצפה. אני אבחר לא לדבר בהכללה אלא באופן פרטי. מצב התקשורת בביתי עגום ומייאש. האינטרנט עולה אחרי הרבה זמן ועל אף שכבר באו וניסו לשפר ולתקן הכל איטי לעומת מה שהיה פעם.

הטלפון הישן של פעם מעורר געגועים עזים. פעם אפשר היה להשאיר הודעות וכמובן גם לשמוע הודעות (מהמשיבון). אנחנו רצינו ”קידמה”, לקחנו חברה – אוי לאותה חברה -אלקטל-לוסנט, שמרגע ההתקשורת איתה אנחנו בתור קהילה שבויים בידיה. משלמים הרבה כסף על כלום. בקהילה מתוקנת כבר מזמן היינו מתאגדים ומגישים ”תביעה ייצוגית”, אבל אנחנו הרי אנשי תרבות אנחנו, סבלניים ואדיבים.

אני רוצה להיות קצת יותר אישית. אני במצב בריאותי קשה וזקוקה לטלפון. כשלאהלה ד.ב. מתקשרת לעיתים קרובות לשאול לשלומי כל מה שהיא שומעת זה צליל ניתוק או עוד כמה סוגי צלצולים משלל פלאי הטכניקה. בני החייל המשרת בדרום כמעט ולא יכול להשיג אותי וגם לא יכול להשאיר הודעה קצרה במשיבון ”הגעתי לבסיס” או ”מה נשמע”. גם את אחותי הנמצאת ב”חזית” בשדרות אני כמעט ולא יכולה להשיג בגלל בעיות בקו הטלפון.

לאחרונה נכנסתי לאתר של גבעת חיים ולהפתעתי גיליתי תעריפי שרות שונים של החברה ה”איכותית” המשרתת אותנו: 180 ₪ הזזת נקודת טלפון, 350 ₪ הזזת נקודה אופטית פשוטה בבית הלקוח, ועוד. זוהי חוצפה בעיני לקחת תעריפי שרות כאלו בזמן שהמינימום שרות לו אנו זכאים ומשלמים במיטב כספנו אינו מתקיים.

אייל מנהל הקהילה ענה לשאילתא שנשאלה במועצה על דרך הטיפול וההתנהלות מול חברת אלקטל לוסנט בצורה רפה ובלתי מספקת... אנחנו קהילה של אנשים (אינטליגנטים בחלקם), שמגיעות להם תשובות לחוסר מעש ובעיקר לאיכות ואמינות נמוכות כל כך. אנחנו זכאים להתייחסות ותשובות הוגנות גם מראשי החברה שקיבלו על עצמם את הפרויקט הזה, וגם מממלאי התפקידים בגבעת חיים שחתמו על החוזים והבטיחו לנו אמצעי תקשורת מתקדמים ושירות טוב ואיכותי יותר.

אודה לכל מי שיענה לי ויאיר את עיני בנושא התקשורת שהעליתי ואני מקווה ומייחלת

שנגיע לרמת שירות הנכונה לשנת 2011.

הערת המערכת: מנהל הקהילה ביקש להגיב על הדברים בעלון הבא.

מכירים את הספר "מיליון חתולים" מאת וונדה גוג? מסופר בו על זוג זקנים שלא היו להם ילדים ובשל שעמום החליטו לגדל חתול. אלא מה? חבר מביא חבר, והחתול הראשון הביא חתול ואחר כך עוד אחד ועוד אחד עד שהיו אצלם מיליון חתולים. הסבים האלה האכילו אותם בגבינה לבנה (תארו לעצמכם אם היו נותנים קוטג' - הם היו פושטים את הרגל) ונתנו לחתולים חלב והם שתו מים מהאגם ליד הבית עד שהאגם התרוקן והתייבש.

אני בעד חתולים, אך לא בקרבתי! הם יכולים לחיות בשקט אצל השכנים רק שלא יבואו אלי. לאחרונה אנו רואים יותר ויותר חתולים המואכלים ע"י חברי הקיבוץ בשבילים, בדשאים ובכל מקום העולה על דעתם והחתולים מתרבים כל הזמן. הצלחנו אחרי עבודה קשה להרחיקם ממקום עבודתי, אך הם עדיין קיבלו מזון לאורך המדשאה.

אני - כדי לא לעבור בדרכי לעבודה לידם, החלפתי מסלול הליכה אך יום אחד גם נפלתי על הכביש והייתי מרוחה ופצועה (למזלי לא עבר בדיוק איזה רכב). אז חזרתי למסלול הקודם והקבוע ועדיין היו חתולים בהמונים...

בוקר אחד הגיעה חברה אחת משכונתי למחלקת המזון לחתולים וביקשה שתפסיק לחלק את האוכל ליד ביתה. ומה? מחלקת האוכל לחתולים מצאה נקודה אחרת קרוב לדשא ופיזרה שם את האוכל עד שהיום (22/6/2011) לגמרי במקרה הייתי עדה למקרה נוסף כשאחד השכנים שלי (שבעצמו מגדל חתול) ביקש גם הוא שלא תחלק את האוכל בשכונתנו!!!

בקיצור - אני קוראת לחברי הקהילה שאינם מסתדרים טוב עם חתולים לבוא ביחד איתי ולהקים קול צעקה על מנת שתפסק התופעה הזו של האכלת חתולים במקומות ציבוריים בקיבוצנו. אגב - הידעתם שאנו משלמים במיסים שלנו סכום כסף בכדי שחברים מסוימים יקנו מזון לחתולים ויחלקו ברחבי היישוב? אותי זה מאד מקומם שאני צריכה לשלם מיסים

(שהם לא נמוכים) ולראות שחלק מהשימוש בהם הוא למטרה לא מובנת - "מזון לחתולים".

יש אנשים שתחביבם הוא חתולים אך אני הייתי מעדיפה בכסף שלי לקנות בגדים... האם כל אחד שיש לו תחביב יקבל מכספי הקהילה? האם אוכל לקבל כסף לקנות לעצמי חולצה כל יומיים?

ולאוהבי החתולים - האכילו ושימרו אותם ליד ביתכם!

טענתו של שמאי בעלון האחרון נכונה ומנומקת. אבל במחשבה שנייה, היא פשוט מיותרת. לגבעת חיים איחוד אין בעיה דמוגרפית ואם יגיעו אלינו במשך השנים הבאות שלוש – ארבע משפחות בגיל הפנסיה, אפילו לא נרגיש בכך. לכן עצם העלאת הנושא נראה לי מיותר ואני מציעה להירגע ושכל אחד יצביע לפי נטיות ליבו בלי שום חשש להפיכת הפירמידה.

לעומת זאת אני מזהה ומודאגת מבעיה הפוכה לגמרי, בצד השני של הפירמידה. כמו שמאי, גם אני, במקרה, בשיחה על המדרכה, עם אחת מחברות גח"א, קלטתי שקצב בניית ההרחבה בגח"א מהיר מדי, יוצר עוול בלתי רגיל לחבריו הוותיקים ומנוגד לכוונה הראשונית של ההרחבה.

אין לי זמן לחפש את הציטוט המדויק של החלטתנו, אבל אין ספק שהחלטנו שהבניה תהיה לפי הרשמה והרשימה תלך לפי וותק, וקודמים אלו שאין להם עוד בן ממשיך. רק אח"כ נכדים וכו'... בזכות צוות בעל חזון, הצלחנו, מהר מאד לאחר ההפרטה לממש את ההרחבה. הצערנו, בתהליך הדרגתי את יישובנו ב- 42 משפחות, הוכחנו שאפשר, הפכנו את קיבוצנו למושך ואטרקטיבי.

אני מלינה על כך שלאחר מסת הבניה הראשונה, לא עצרנו לבדוק באיזה קצב צריך להמשיך. גיליתי שכחצי "מהבונים החדשים" הינם במקום רחוק מבחינת זכותם להיכנס לבניה. הסיבה לכך? אלו שזכותם לבנות כעת, המצויים בראש רשימת הזכאים, בחלקם לא בשלים עוד לבניה מסיבות שונות. הבנים במצב של התחלות, מקצוע, מתחתנים, ילדים ראשונים, הם חסרים עדיין את ההון העצמי. גם לחלק מההורים אין עדיין אפשרות לעזור מעט, משום שרק לא מזמן נכנסנו לתהליך ההפרטה והיכולת לצבור הון עצמי.

אם אותו צוות בעל חזון, היה עוצר לרגע, בודק לעומק, בדיון ציבורי וגלוי, היינו יכולים להימנע מעיוות הצדק והזה ולבנות כרגע כחצי מכמות הבתים, ועוד שנתיים שלוש את השאר. העובדה שרק חצי מהבונים הם ב"מקום טוב" ברשימה, צריכה להדאיג אותנו מאד. וכדאי שהחברים יתעוררו ומהר.

הבעיה השנייה, הכרוכה בראשונה, היא דרך ההחלטה ודיווחה לציבור. לא מצאתי בשום מקום עדות לדיון על גודל הבניה הבאה, על מחשבה חברתית, תשתית חינוכית, יכולת קליטה ויכולת בניה של המשפחות הזכאיות, וכל המשמעויות השונות של הריצה קדימה.

מי החליט? מתי? למה שוב לא דווח? בכמה שיחות טלפון ושיחות רחוב, לאחר שהבנתי את גודל הבעיה, (הכל בשלושת הימים האחרונים), גיליתי שהיו ויכוחים, היו דיונים, ואפילו מריס, במנהלת. ואנחנו, כמו תמיד, העדר המובל, לא הבנו, לא שמענו, לא שותפנו בהתלבטות. אני מבקשת, ומהר, דיון ציבורי על הנושא ועל דרך קבלת ההחלטות. בדאגה וכאב ובמידה רבה של ייאוש... עדיין לא מאוחר לשנות.

ברכת מדריך הנעורים

ענבר דניאל

אני מברק אתכם היום כנציג "החינוך" ומרשים קצת לא בנות,
 הרי פשתי אתכם רק בתחילת השנה ובצטם על ברכיכם גדולות
 ומנוסות של המון מטפלות ואננות, מדריכים ומדריכות התחנכתם
 לפניי, אבל נתבקשתי אני - ולכבוד הוא לי.
 אם כן, פשתי אתכם בתחילת השנה, קבוצה קטנה (מאוד)
 ומאתגרת (מאוד), זאת הבנתי כבר אמבט הראשון.
 צברנו יחד שנה מלווה בריבים, צרכים ומסכולים אבל גם המון
 כיף וזחוק. למדתי מכם המון ואני מקווה שמצאתם משהו לקחת
 גם ממני.
 ליוויתי אתכם גם בתכנון השנה הבאה שלכם, התחנה הראשונה
 בדרכי שכל אחד מכם יפגש מצטיין והלאה לצמח. במהלך השיחות
 וההתלבטויות נתתם לי חלון קטן אליכם פנימה, וסמך דרך
 השאיפות, החששות, הפחדים והתקוות התלפתם לי במלא יופיכם.
 יש בכל אחד ואחת מכם ייחודיות מדהימה וקסם אמיתי, אותו
 אני בטוח שתדעו להביא לכל מקום בו תדרכו ואנשי המקום יהנו
 מנוכחותכם ממש כמו שנהנתי אני.
 אני מקווה שהנצורים והקייבוי תפסו פינה חמה בליבכם ותמצאו
 את המקום הלה כקן נאמן שתמיד כיף לחזור אליו, לנחם לרצו
 ולחשוב על המצויץ הבא.
 כל ברכה שמבגדת את עצמה מכילה איזה ציטוט אלן נסיים הלה:
 "מי שצושה ולו צעד קטן לטובת הנשמת החלום שלו, לצולט לא
 יפסיק לנסות, לטעות ולהצלח." - צידה לדרכך.

ברכת ההורים

אבי מלמד

לוטם , סתיו, נעם וספיר,
בני המשפחה היקרים, בית גח"א,
התבקשתי לשאת ברכה ואני עושה זאת בהכרת תודה. אני מבקש לחלוק עמכם עזות
מתרמילי האישי, בתקווה שתמצאו אותן טובות ומועילות בדרככם.
חילמו. לכו תמיד עם חלום בלבכם. חלום יכול להיות קטן או גדול. קצר מועד או
ארוך טווח. לחלום יכולים להיות אינסוף ביטויים: לתור מקומות רחוקים, להתעמק בנושא
אחד או להתפרס בתחומים שונים, לתת דרור וביטוי לכישורים, ליכולות, לעשות שינוי
קטן – או גדול – בחייכם או בסביבתכם.
אבל אין זה מספיק לחלום. ברוח אופנת הסטיקרים שפשתה בקרבנו, אפשר לראות
מכוניות שעליהן סטיקר שאומר "חלומות מתגשמים". חלומות לרוב אינם מתגשמים
מעצמם. יש לעבוד קשה למימוש החלום, להתאמץ ולהשקיע. ולפעמים החלום אינו
מתגשם גם אם מנסים ומתאמצים. וכשזה קורה צריך פשוט להרים ראש ולהמשיך הלאה,
אל החלום הבא.

לימדו לזהות את המעלות שלכם ולמנף אותם להישגים בתחום האישי, המקצועי
והחברתי. עצבו את דרככם ואת הבחירות וההחלטות שתעשו באופן שייתן ביטוי בצורה
הטובה ביותר למעלות שלכם. לימדו לזהות את המגרעות שלכם, ושאפו לשפר, לשנות
לחיוב. לא תמיד ניתן להעלים או לבטל מגרעות. יש מגרעות שנשארות והן חלק ממה
שאנו. האתגר הוא לא לאפשר למגרעות לעצב את דרככם ואת הבחירות וההחלטות
שתעשו. זיהוי המעלות והמגרעות הוא כשלעצמו תהליך ארוך של למידה, נסוי, בחינה
והסקת מסקנות. תהליך זה הוא חלק מדרככם.
בחיינו יש מצבים בהם אנו נדרשים לעשות את הדבר הנכון. לעתים, יכולות להיות
עשר סיבות מדוע לא לעשות את הדבר הנכון. אבל מה שחשוב הוא למצוא את הסיבה
היחידה – הנכונה – מדוע כן לעשות את הדבר הנכון. וגם להיפך: יכולות להיות עשר
סיבות מדוע כן לעשות משהו אבל סיבה אחת – נכונה – מדוע לא לעשות. אם תדעו
למצוא את הקול הפנימי הזה, את הסיבה היחידה הזו, זהו סימן לכך שאתם קרובים
יותר אל עצמכם.

היו נדיבים במחשבותיכם ובמעשיכם כלפיכם וכלפי הזולת. תנו מעצמכם לעצמכם
ולזולת ברוח ובחומר בשמחה, בהכרת תודה.

הזרכים בהן תלכו הן חייכם. חייכם הם הזרכים בהן תלכו. המשיכו בדרככם בשלום,
בשמחה, ואהבתנו ותמיכתנו יהיו נתונים לכם כתמיד, ללא תנאי, כשאתם קרובים ורחוקים.
ומעל לכל אני מאחל לכם, שבכל הזרכים בהן תלכו, בכל המקומות אליהם תגיעו ובכל
הנסיבות שהחיים יזמנו לכם, תמיד תמצאו בלבכם שמחה שקטה, אסירת תודה, על מתנת
החיים.

נצט פאל

עברתי לקיבוץ לפני כשנתיים.
אננט המעבר היה לא מלמון,
אק אני מרשימה חלק בלתי
נפרד מהקיבוץ בכלל, והכיתה
הפרט.

עד כיתה ג' גדלתי בקיבוץ
משאבי שדה, וחזיאות חט
המשק לכורות לי כאירוע
גדול ומשמעותי עבור
הנצרים.

כעת, אני נרשמת ומחכה
להיציג את אני לשלבי לה.

שיר אהוב: "ברוש" \ אביתר בנאי

מוטו: נצלו כל רגע, חייט רק פעם אחת

זמר אהוב: יהודית רביץ, קולדפליי, שלמה ארצי וצור רביט וטוביט.

מקום אהוב: הפרדס, דרוט הארץ.

שנה הבאה: אעשה שנת שירות הכפר הנוצר "קדמה".

ספר שאהבתי: "מה לזאת אהבה?"

הקיבוץ בשבילי: הבית שלי.

ספיר מלמד

שיר אהוב: אני לא יכולה לבחור
רק אחד.... יש כל כך הרבה!
מוטו: "למה לצעות היום מה
שאפשר לצעות מחר?"
זמר אהוב: ע"ע "שיר אהוב".
מקום אהוב: הבית של סבא חנוך
וסבתא תמי.
אובססיה: ציליט.
שנה הבאה: שאלה טובה... כרע
עוד לא ידוע. ימים יגידו.
ספר שאהבתי: רק אחד? אבל את
חייב לבחור- "טאוה ודעה
קדומה".

מודל לחיקוי: אין אחד- אני

לומדת ולוקחת משהו אחר מהאנשים הקרובים אליי.

מסר לאומה: עשה מה שאתה יכול, לא מה שאתה לא תוכל.

שונאת: עכבישים, ללמוד למבחנים וריח של
תחמיץ.

הקיבוץ בשבילי: בית, מקום בטוח. מננו אני
יוצאת אל העולם ואלינו אני יודעת שאוכל
תמיד לחזור. הנוף לרוב הגדול מאוד של
הלכרונות והחוויות שזכרתי עד עכשיו ואני
מאמינה שם של אלה שיבואו בעתיד.
אני בגיל 30: תשאלו עוד 12 שנים ואני בטוחה
שאדע...

סתיו ליפאון

שיר אהוב: Lover you should have
come over|
מוטו: ההולק לאיטו מטיצ בעיתו
זמר שנוא: צומר אדמ
מקום אהוב: החיילים
אובססיה: סרטי טובים
שנה הבאה: מ״כ כסיירת
ספר שאהבתי: האלכימאי
מודל לחיקוי: נלסון מנדלה
הקיבוץ בשבילי: מקום מושלם
למדול בו
אני בגיל 30 : אהיה מבוסס כלכלית

פוסט ספוראי

בת לאסנת ורעי, אחות לתומר ומורח.

מוטו: *מה שלא הורג - מנחם...*

שיר אהוב: your song

זמרים אהובים: יהודית רביץ ואידי

אב

מקום אהוב: הרי אילת

אובססיה: שוקולד וכפלים

שנה הבאה: שנת שירות בכפר

הנוצר "מנוף"

ספר שאהבתי: אמ יש אן אדן

מסר לאומה: אל תשאלו אדישים

שונאת את: הלוחמים

הקיבוץ בשבילי: מקום בטוח,

מיאוש תקופת הילדות בצורה

הכי טובה שיכולה להיות

ילדות בקיבוץ

בכלל, יש הרבה מאוד חיבה לילדות הקיבוצית במבטם של בני ה-18. החופש והטבע "לשחק בדיונות החול במקום שבו היום עומדת השכונה" (סתיו), או פעילויות ה"מרכזונים" – "ילדות הכי טובה שאפשר לקבל, השקעה במסגרת של חברה, יש פעילויות, הרבה יותר פעילויות משמעותיות, בקיבוץ יש כל יום פעילות שונה, לא רק מחשב וטלוויזיה" (לוטם), החגים – "זה כיף, זה מרגש, הולכים ומשתתפים, זה משהו משמעותי" (נעם).

דווקא אותם דברים שהמבוגרים שבים ומתלבטים בהם, האם כדאי? עד כמה להשקיע? האם לחייב? לבני ה-18 ברור – זאת הייתה הילדות בקיבוץ, זה מה שעושה אותה מיוחדת כל כך! זאת היא גם הזהות שלהם כשהם יוצאים לעולם שבחוץ. למרות כל השינויים, והטכנולוגיה, והפתיחות וזה שהקיבוץ הוא כבר ממש לא מה שהיה פעם, עדיין הם רואים הבדל גדול בינם לבין "העירוניים".

"הנוער בקיבוץ תמים יותר מנוער עירוני, גדל באווירה יותר סגורה, בבועה. לכן כשהוא יוצא החוצה הוא סקרן יותר, רוצה לנסות, לחדש". אומר סתיו. נעם מוסיפה דוגמה, "הייתי בזימונים של הצבא, ובאתי בלבוש פשוט, זרוק כזה, עם סנדלי שורש, וכולן הסתכלו עלי, אף אחד לא הבין שם מה זה ש.ש. ולמה אני הולכת".

"באמת"? אני מתקשה להאמין, "עדיין יש את הפער הזה"? כן, הם מהנהנים, בביישנות מסוימת, אפילו עדיין רואים אותנו כסנובים, בבית ספר נגיד, גח"א יחשבו כסנובים, כקבוצה שיוצרת סגירות.

על העתיד

מה עם העתיד? אני שואל. מה תרצו לעשות בעתיד? משהו שארוויח בו הרבה כסף, קובע סתיו בפסקנות, ומצליח לעורר ויכוח קטן על מה חשוב יותר בעבודה - עניין או כסף. אני הייתי רוצה משהו שקשור לילדים, אומרת ספיר, פסיכולוגיה או רפואה, אומרת לוטם. לא יודעת, מסכמת נועם. העיקר שיהיה משהו מעניין.

כרבים מבני דורם, ההצלחה האישית היא משהו שחשוב מאוד עבור כולם. להצליח, למצוא עבודה מעניינת, להוציא בגרות טובה, להתקבל ללימודים אקדמאים. זה הוא המסלול וכולם מסכימים עליו ועל חשיבותו. אם לשפוט על פי המדגם הזה לפחות, קשה יהיה למצוא בבני הקיבוץ של ימינו מישהו שייזרק בהודו לתקופה של חמש שנים, או שיפסיק את לימודיו על מנת להקים קהילה חדש בנגב. לא מהפכנים גדולים. עם זאת, לא יהיה זה נכון לומר על בני המחזור שהם נטולי ערכים, או אינדיבידואליסטים שרק מעוניינים בעצמם.

כרבים מבני דורם, שנולדו על ספו של האלף השלישי, הם מאחדים בין המסלול האישי של הצלחה וקידום אישי לבין המושגים של התנדבות ועזרה לזולת ולקהילה. הליכה לשנת שירות, אומרות נעם ולוטם, היא מאתגרת, מעניינת, מרחיבת אופקים, וגם מאפשרת נתינה לזולת ותרומה למדינה וכל הדברים הטובים האלו שחשבנו שנעלמו לגמרי. בשבילן, שני הדברים לא באים בהכרח אחד על חשבון השני. ההיפך, התנדבות ושנת שירות הם דווקא מושגים שמקדמים את מסלול ההתפתחות האישי, לא מעכבים אותו.

מחקרים מראים שבארץ, ובעולם המערבי בכלל, יש חזרה של צעירים למקומות של עשייה חברתית, פעילות למען הקהילה ועוד. אם כי המקום שהם מגיעים ממנו אל הדברים האלו שונה לחלוטין מאלו של דור ההורים. זה לא בא ממקום של אידיאולוגיה קולקטיבית או הקרבה למען הכלל. המקום ממנו מגיעים הצעירים של היום הוא מקום של קידום והתפתחות אישית, שמבין שכדי להיות אדם טוב יותר ולהתקדם בחיים, למצוא עבודה מעניינת, צריך גם

להתנדב, לחוות חוויות חדשות, להעניק מעצמך כדי שתוכל לקבל. הגישה הזאת משולבת באידיאולוגיה הומאניסטית, של אדם לאדם, ושל יצירת קשר בינאישי משמעותי. יהיו הסיבות אשר יהיו, במבחן התוצאה קיבלנו 2 מתנדבות לשנת שירות, אחד שרוצה להתגייס ליחידות עילית ומישהי שרוצה שירות רציני ומשמעותי. סה"כ תוצאות די טובות, הייתי אומר.

אני והמדינה

מה עם המדינה אני שואל, מאבקים חברתיים, ה"קוטג'", פוליטיקה? עזוב אותנו, הם אומרים, אנחנו יודעים שזה חשוב, אבל כרגע זה לא על סדר היום שלנו, יש לנו דברים אחרים שנוגעים בעולם שלנו שהם מה שמעניין אותנו. הלימודים, הדברים שנעשה בעתיד, אהבות ורומנים, מסיבות, ליהנות – זה מה שחשוב לנו. פוליטיקה ועתיד המדינה – זה חשוב, אנחנו יודעים את זה, אבל זה גם יחכה.

דווקא בתחום המקומי שלנו, סתיו הפתיע. זה מעניין אותי, הוא קובע, ואני גם לעיתים מסתכל על המועצות בטלוויזיה. סוגיות מקומיות, כמו לדוגמה הקמת מרכז השירותים, מעניינות אותנו, משפיעות על חייו.

הגישה הזאת לא מפתיעה בהתחשב בכך שמחקרים מראים שגיל הבגרות הולך ומתאחר. היום נוטים לראות את גיל 23 כגיל בו בני נוער הופכים להיות עצמאיים ועומדים בזכות עצמם. העלייה בתוחלת החיים וברמת החיים יחד עם הנטייה לתקופת לימודים והכשרה ארוכה יותר, גורמת לזה שהגיל בו בני נוער הופכים למבוגרים שמתעניינים בנושאים של מבוגרים הולך ומתאחר. כדאי לזכור את זה כל פעם שאנחנו נוטים להיאנח ולומר "אוח, כשאני הייתי בגילך, מה שאני כבר עשיתי".

אני והקיבוץ

למרות דברי סתיו, אין ספק שמה שעולה הוא ניתוק מהקיבוץ. "אין לנו קשר לאנשים בקיבוץ, אנחנו לא מעורבים", הם אומרים. הדברים לא נאמרים באדישות. נראה כי העובדה הזאת מפריעה להם. כי גם הם היו רוצים למצוא אפיק משמעותי יותר לחיבור עם הקיבוץ, להכיר את האנשים, לזהות אותם. במיוחד היום כשהקיבוץ גדל במשפחות חדשות. הייתי שמח לגור כאן, לחזור לכאן, אומר סתיו, אבל זה עדיין כל כך רחוק, תלוי בכל כך הרבה דברים.

אז מה עכשיו, אני שואל לסיכום, לאן מועדות פניכם? לשכונת החיילים הם עונים במקהלה, עכשיו, או בעוד שנה, אבל זה חשוב לנו לעבור לשם. זה מקום אחר, מקום שלך, עם החברים. גם חשוב לנו שתהיה שם חברה, שיהיה הווי, שתהיה שכונה אמיתית.

אז זהו, מאוחר וצריך כבר ללכת הביתה, סוגרים עלינו את הברכה. אני יוצא מעודד, כמו תמיד. כשיושבים ומדברים ומכירים יותר לעומק רואים שעדיין נוצרים פה אנשים טובים, עם מצפון, עם הכרה שרוצים גם לעזור ולתרום ולהתפתח וגם לקדם את עצמם, לעבוד קשה ולהצליח בחיים.

תודה מיוחדת לענבר דניאל, שעובד עם ה"נעורים" כל השנה, ועזר לארגן את הפגישה.

כאשר הקיבוצים עלו להתיישבות (גבעת חיים בשנת 1932), המגורים הראשונים היו באוהלים, כנראה עודפים מצבא הבריטים. בתי האבן הראשונים נבנו עבור הילדים. יש לזכור שבכל התקופה עד שנות ה-80 הילדים גרו בבתי הילדים, וכל האמור להלן מתייחס רק למגורי ה"חברים".

במשך הזמן נבנו צריפים. שני חדרים במימדים של 3X3 מ', וצריפים גדולים יותר בעלי 3-4 חדרים בגודל של 3X4 מ'. יחידת המגורים נקראה "חדר", לעומת המונח "בית" שהתייחס לבית הילדים. היו גם חדרים קטנים יותר שנבנו מ"ליפטים" (מכולות), אני זוכרת תקופה שגרנו בחדר בו היה צריך לפתוח את הדלת כדי לפשוט את הרגל לנעילת נעלים. הייתה המקלחת הציבורית, ששמשה את כולם. בזמני כבר הייתה מקלחת נפרדת לגברים ונשים, אך בשנים הראשונות הייתה מקלחת משותפת...
כאשר מספר החברים גדל, והיה חוסר בדיור, מצאו פתרון ב"פרימוס". פרימוס היה כלי לבישול שהיה בכל בית בתקופה זאת, אך לא בקיבוץ. כאן המילה קיבלה משמעות אחרת. בעת מצוקת דיור הכניסו לכל חדר אדם נוסף. כלומר נוסף לזוג שגר בחדר, נוסף אדם זר, עולה חדש או חדש שנקלט בקיבוץ. היה רק לקוות שכל אחד מצא את המיטה שלו בלילה... וזה היה ה"פרימוס".

שכונות המגורים החדשות היו בבתים בני 4 חדרים 4X3 מ' ומרפסת. בכל בית 4 משפחות. בין כל כמה בתים היה ברז ציבורי, לצחצוח שיניים. כמובן שכל האוכל היה בחדר האוכל, שלוש ארוחות + ארוחת ארבע וארוחת לילה למי שרצה (תה ולחם בריבה). כך שלא היה כל בישול או אפיה בחדרים. כל כמה שנים נבנתה שכונה חדשה, ומרחב מגורים גדול יותר. עד שנבנתה שכונה עם שירותים, וכיור מטבח במקלחת. כמובן שהוותיקים נכנסו לשכונה זו. וכולם כרכבת עברו מחדר לחדר.

בשנת 1952 קיבלנו זכות היסטורית לבנות קיבוץ חדש "כבקשתך". קדמו לכך דיונים עקרוניים סוערים (פרט לוויכוחים הפוליטיים) - האם לבנות ללינה משפחתית או להמשיך בדגם של לינה משותפת. היו קיבוצים וותיקים כמו קריית ענבים, כינרת ודגניה, בהם הייתה לינה משפחתית. נציגים משם באו ודנו אתנו על היתרונות והחסרונות בשיטה זו. היות והיו כמה משפחות פרודות, והייתה סבתא שטיפלה בארבעה נכדים, ההכרעה נפלה על לינה משותפת: הילדים בבתי הילדים, והמבוגרים בבתים החדשים. ויכוח נוסף היה בקשר למטבחון, כאן ההכרעה נפלה על הפרדת המטבחון מן המקלחת. הבתים היו כולם בדגם שווה. ונוסף חוק חדש, שהדיור הוא קבע ללא מעבר, ללא סיבה מספקת.

בשלב זה היה השילוב המוצלח עם חברי כפר סאלד, ויחד נכנסנו להגדרת הבתים. בשכונה ב' נבנו בין שני החדרים, חדרים קטנים יותר עבור הורים של חברי הקבוץ שגרו איתנו. לימים שמשו חדרים אלו דירות לרווקים, ודירות מעבר.

כאמור, כל החדרים היו שווים: חדר וחצי, עם מרפסת, מקלחת, ומטבחון. רק המורים קבלו קיר מפריד בין החדר הגדול לקטן, כדי שיוכלו להתכונן בשקט ליום הלימודים הבא. ארון קיר גדול, וארון חוץ לבגדי עבודה. בין התקרה לבין הגג נוצרה "עליה", שקראנו לה "חבל", עבור חפצים שחבל להחזיק וחבל לזרוק.

דגם זה של הבתים וכן דגם ה"מחנה" שמשו דוגמא לקבוצים רבים שנבנו בתקופה זו.

יהושע שרון, נולד ב 9/7/1930 בברוקלין, ניו יורק. בשנת 1949, בגיל 19, התגייס לצבא ארצות הברית, שם התחיל בקורס טייס. בשלב של הנחתת מטוס על נושאת מטוסים נכשל ונפל מהקורס. אחרי קורס זה נשאר בחיל האוויר, ועבר קורס ניווט. הקורס התקיים קרוב ליוסטון, טקסס, מקום בו נמצא כיום בסיס של נאס"א. במהלך הקורס, בין שלב אחד למשנהו, הספיק גם להתחתן. בשנת 1952 סיים את הקורס בדרגת לוטננט (סגן), ונשלח לבסיס ליד סאן אנטוניו, טקסס, שם פגש את חבריו לצוות. בסוף שנת 1953 נשלח לקוריאה, כאשר

המלחמה עמדה לפני סיום (התחילה ב 1950). במהלך המלחמה כבר הפך לאבא.

בסיס האם של היחידה היה באי אוקינאוה, מרחק 7 שעות טיסה מקוריאה. כל משימת הפצצה ארכה כ-16 שעות: 7 שעות טיסה ליעד, שעתיים הפצצות, ועוד 7 שעות טיסה חזרה. כל משימה ארכה כ-24 שעות ברוטו, מכיוון שלאחר החזרה ממנה, היו גם תחקורים לגביה. היו 3 טייסות, ולכן כל 3 ימים הייתה יציאה למשימה.

שבוע לפני ההכרזה על הפסקת האש, כבר היו שמועות על כך שמתוכננת הפסקת אש, אך מכיוון שהיו אלו רק שמועות, המשיכו במשימה כרגיל.

ביום סיום המלחמה, יצא יהושע עם הצוות שלו למשימה, כרגיל. היה צורך לשמור על שקט בקשר, ולכן, כאשר עברו את קו הרוחב 38 (קו הגבול בין קוריאה הצפונית לדרומית), לא היו יכולים לשמוע הודעות בקשר. באותו יום, כאשר הגיעו ליעד שסומן עבורם, נתקעו הפצצות, ולא הצליחו לצאת באופן אוטומטי, והיה צריך להוציאן מהמטוס באופן ידני (אסור היה לחזור לבסיס עם הפצצות). כאשר הבינו שיש תקלה, כבר עברו את היעד שהיו אמורים להפציץ.

Toda Raba, Jewish Soldiers!

A Star of David on a tombstone at the U.N. Cemetery in Korea

Korean War (1950-53) Memorial Ceremony

למרות שיהושע היה נווט טוב, באותו יום הוא קצת פספס, ובטעות גם עברו כבר את הגבול לסין, והגיעו למנצ'וריה. שם הצליחו להטיל את הפצצות, והסתבר לאחר מכן שהטילו אותן על מפעל חשמל! כאשר חזרו מהמשימה קיבלו הודעה כי נחתמה הפסקת האש המיוחלת...

שגריר של שלום

לפני שנה, בשנת 2010, צוינו 60 שנה למלחמת קוריאה. שנה זו הייתה גם השנה בה אותר יהושע ע"י השגרירות הקוריאנית, והוזמן לארוחת ערב בבית השגריר, לציון מועד זה. השנה, שנת 2011, הוזמן שוב לאירוע זה, אך הפעם קיבל גם מדליית כבוד והוקרה על השתתפותו במלחמת קוריאה, כאשר בהזמנה נכתב: "אומתנו מוקירה את בניה ובנותיה, אשר נענו לקריאה להגן על ארץ שלא הכירו, ועל עם שלא פגשו מעולם" (במקור, באנגלית).

במהלך מלחמת קוריאה הספיק יהושע לקבל שני צל"שים. הראשון - air medal אשר נחשב שווה ערך לצל"ש ברונזה של חיל רגלים (דרגות הצל"שים: ברונזה, כסף ומדליית כבוד). את הצל"ש השני קיבל עם כל היחידה מנשיא דרום קוריאה, על פועלם במלחמה.

נורית וולף על חיימקה ורדי:

בזמן הפילוג (1952) הייתה תנועה שנקראה "מהעיר לכפר". כמה משפחות באו אלינו מהעיר, אחת מהן היא משפ' ורדי: שני אמנים, אגי בתחום הציור, אמאיל ועוד, במשך שנים כתבה את כל המודעות לאירועים השונים שהיו וקישטה את חדר האוכל ובית וינה בכל החגים. חיימקה, איש של טבע ונוף בנפשו. לא במקרה הוא הגיע ל"כפר", כאן הוא מצא כר נרחב בו יכול היה לבטא ולהגשים את מה שהיה חבוי בתוכו, אהבה לצומח. כל גן הנוי היפה שלנו הוקם, עוצב, טופח וטופל ע"י חיימקה, במסירות ונאמנות.

הקיבוץ שלנו היה לדוגמא, כל הקורסים לגננות ושתלנות היו מגיעים לראות את הגן המטופח שלנו. שימשנו כאחת הנקודות בארץ לנסיונות של איקלום צמחים חדשים. עבדתי עם חיימקה בנוי 17 שנים, למדתי ממנו רבות, למדתי לראות לא רק את המדרכה עליה אני הולכת, אלא להסתכל מסביב, לראות כל עץ מלבלב, כל פרח פורח, כיצד לעצב עץ

או שיח ובכלל את הגינה או הגן. אני מודה לך חיימקה, על הזכות שניתנה לי לעבוד במחיצתך. עבדנו שני אנשים בכל הנוי, בלי כלי עבודה מכנים, כמו שיש היום, חיימקה היה משכים קום בארבע בבוקר לפתוח ממטרות (לא היו שעוני מים). משור יד, מספרי דשא ומכסחת קטנה, ויותר מאוחר קיבלנו טרקטורון מיני עם עגלה (במשך שנים אח"כ הוא שימש למשחק בחצר הגנים), אלו היו כלי העבודה שלנו. כאשר באנו לסדרן העבודה וביקשנו עזרה, התשובה הייתה, "ישנם ענפים שצריכים יותר, ובכלל, מה אתם רוצים, הנוי כל כך יפה, הכל נקי ומטופח, למה אתם צריכים עזרה?!"

עבדנו בשיתוף עם אדריכל גנים, יוסף סגל ז"ל. כשהתכונן נכון וכך גם הביצוע, התוצאה נראית לעין ונשמרת לאורך שנים. הדשא במדרון למרגלות בית וינה משמש מקום לחגים ואירועים. חיימקה עבד במשך שנים, במקביל, גם בארגון הגנים הארצי, בתור גזבר ויועץ. חיימקה היה המפיק של חג הפרח, שהתקיים כמה פעמים בט"ו בשבט. בית וינה, היה מקושט, מלא פרחים, כל חברה שנכנסה לאולם קיבלה ורד. התכנית כולה הוקדשה לפרחים, שירים וסרטונים והיה ריקוד מינואט (עם התלבושות של פעם). זה היה גולת הכותרת.

במשך השנים גם כשחיימקה היה מרכז קניות, הוא המשיך לטפח את הגינה הפרטית שלו באהבה. חיימקה ממשיך עד היום במקצועו ומטפל בגן בשטח בית הקברות, במסירות ואכפתיות. כל המבקר שם מתפעל ומשבח. בית קברות שכולו גן פורח, מסמל יותר מכל את אופי הקיבוץ, את התרבות והחינוך.

זר פרחים ענק לך... זכות גדולה ניתנה לנו, כל הכבוד לך חיימקה, אנחנו גאים בך ומודים לך מאוד על כל היופי שקיבלנו ע"י תרומתך החשובה לאין ערוך לקיבוצנו.

ברוך גשן על דן לברון:

לחברנו דן לברון הוענק ב"פרס מצוינות טכנולוגיות" של התאחדות התעשיינים "איגוד תעשיות מזון", הפרס הוא מקור גאווה לכולנו, חבריו בגת. מאז שהשתחרר מצבא קבע, דן קשור בקשר מקצועי ורגשי עם המפעל, שהיה לביתו השני.

דן צמח בגת ועם גת. כיאה לספורטאי, תמיד שואף שהוא וקבוצתו יהיו בראש הטבלה. ואכן במעשיו, עזר לגת להוביל את תעשיית ההדרים בישראל ולהיות בצמרת העולמית. דן משמש לנו לחבריו בגת כבר סמכא במקצועו ורבים תלמידיו. כחבר בוועדות תקינה ופורומים בנושא מיצים מוכר דן בחוגי תעשיית ההדרים בעולם ורבים מוקיריו בחוגים אלו.

מן הנימוקים להענקת הפרס:

החל משנות ה-70 דן הוא הגורם המקצועי, טכנולוגי-מדעי בחברת גת. הן כלפי פנים באינטראקציה עם הצוות הטכנולוגי-הנדסי והן בקשר טכנולוגי ארוך טווח עם לקוחותינו. כמנהל המעבדה, בתחילת שמונות ה-80 מטמיע דן במעבדה שיטות אנליטיות מודרניות מתקדמות פורצות דרך במעבדות של מפעלי מזון דאז – כמו HPLC. ובדיקות נוספות שהיו מקור ידע גם עבור הלקוחות ומכוני המחקר בארץ. (חומרי שימור, שאריות חומרים מבית האריזה, פלבנואידים, פיגמנטים, ממתקים וויטמין C).

דן, עם ניסיונו, והמקצועיות שלו משמש חבר בוועדות ישראליות ובינלאומיות רבות. חבר בוועדות תקנים במכון התקנים הישראלי, חבר ותיק ב-IFU, איגוד יצרני המיצים בעולם. גם היום דן מייצג את התעשייה ב-LEGISLATION COMMITTEE של ארגון המיצים העולמי.

היום דן משמש כמקור ידע, דלתו פתוחה לכל טכנולוג צעיר, שזה עתה הגיע מהמוסד האקדמי בו למד ומעלה סוגיה, שדן בטח נתקל בה עשרות פעמים, אבל בסבלנות, יקשיב, יסביר וילמד את הטכנולוג איך להתמודד עם הבעיה.

תעשיית ההדרים בכלל וחברת פריגת בפרט זכתה למודל של: ידע, חריצות, הקפדה, העמקה, סקרנות, חקרנות, עקשנות, מחויבות טוטאלית ואמונה בצדקת הדרך וכל אילו תכונות של מהנדס מזון מצוין.

תמונה משפחתית: משפחת צביון

ענת אופיר

נוכחים:

אורי – יליד 1962. נולד וגדל בקיבוץ. בהכשרתו הנדסאי מכשור ובקרה. עובד מזה 12 שנה בחברת הייטק קטנה ומשפחתית ברמת החייל. הקריב למען הראיון את הבילוי הקבוע שלו בחמישי בערב בפאב הקיבוצי.

שוש – ילידת 1964. נולדה וגדלה בהרצליה. עובדת כמורה במשגב, מלמדת מזה 17 שנה. רותם – סיימה עתה כתי"א. פעילה בתנועת הנוער, עובדת במרכולית לפרנסתה. יושבת ב- 22:00 ליד המחשב עם חולצת התנועה הכחולה שטרם הספיקה להחליף לאחר שחזרה ממספר ימים במחנה.

ג'ינג'ר – כלבה ג'ינג'ית, נבחנית ושעירה. אוהבת לישון על הספה ומקפידה לעשות זאת רק כשהיא חושבת שלא רואים אותה.

חסרים:

שקד – בת 21, נמצאת בפרק משימה בנח"ל (המקביל למה שנקרא פעם 'של"ת שני'), בקבוץ נערץ. יסמין – עולה לכתה ח'. נערה מוכשרת וחייכנית.

מוזס – חייל בודד מקנדה המאומץ אצל המשפחה. סיים טירונות ב"כפיר". ציוני, פטריוט, מורעל, קסם של בחור.

הבית: מהבתים האחרונים שעוד שופצו ע"י הקבוץ, מטופח ומסודר. בקומה הראשונה נמצאים החללים המשותפים והחדרים של רותם ויסמין, בקומה השנייה החדר של שקד. את הקיר שמלווה את המדרגות לקומה השנייה מקשטים 3 ציורי עירום נשי, מעשה ידיה של שקד, במסגרת פרוייקט הגמר שלה בתיכון.

איך הכרתם? שוש שירתה בנח"ל ויום אחד

ראתה חייל בלונדיני עם תלתלים לבוש זרוק ואז החליטה שהיא חייבת להכיר אותו. כמה חודשים אח"כ הזמינה את עצמה למסיבת פורים בגבעת חיים. כשהגיעה לחדרו של אורי בשכונת החיילים הזדעזעה מעט מרמת הנקיין של חדרו. שחר בן-אור ומירב עמלי השכנות דיווחו לאורי בחדר האוכל שאין להן מושג מי היא, אך יש איזו חיילת במדים שהוציאה את כל הרהיטים שלו החוצה והיא מקרצפת את חדרו.

שוש, אחרי 17 שנים בהוראה, מה עדיין "עושה לך את זה" במקצוע הזה? כשאני רואה את הילדים מחייכים בבוקר. זה גורם לי לשכוח את העייפות ואת כל הצרות ונותן לי כח להמשיך במלוא המרץ.

מה מתסכל אותך בעבודתך? הדימוי השלילי והירידה בערך המורה. הבעיה של מערכת החינוך כיום היא השתקפות של תהליך שינוי לא חיובי שעברה החברה הישראלית. ההתרחקות מערכים ומתחושת הקולקטיביות משליכה על רמת המורים, על התפיסה החינוכית הרדודה יותר, על אופי היחסים שבמשולש הורים-ילדים-ביה"ס. מערכת החינוך "התקפלה" בפני מגמות אלו ולא הפכה לחזית מובילה, אלא לגייס אחרון. תפיסת המורה כמוביל וכמהפכן, שהיתה קיימת לפני 30 שנה, אינה קיימת כיום וזו תהיה בכייה לדורות.

ואיפה התקווה? אפשר לזהות כיום ניצנים של שינוי במערכת החינוך, שהתחילה להציב לעצמה מטרות ולעסוק בשאלות כמו – מה אנו רוצים להשיג כחברה? ובמקביל ניתן לראות גם שינויים בקרב ההורים, שכיום מבינים ומצפים ממערכת החינוך שתעסוק בערכים ותגדל דור של ילדים בטוחים ויציבים, ולפיכך יש לעודד חינוך שורשי בעל מסרים ברורים, שעוסק בערכים וחברה ולגבות את ביה"ס, במקום לראות בו גורם שיש להתנגח בו ולפעול כנגדו.

מה היית רוצה לעשות מלבד ההוראה? אני מאוד אוהבת את המקצוע שלי, אני יודעת מה ה"אני מאמין" והמטרות שלי ועד כמה אני מוערכת ע"י אחרים. הוראה היא מקצוע שואב וטוטאלי, שלא משאיר זמן לדברים אחרים. זה מתאים לאופי הטוטאלי שלי אך לפעמים אני חושבת שאולי פספסתי דברים אחרים שיכולתי להנות מהם. החלום שלי הוא לפתוח יום אחד עסק משלי, או בתחום הבישול שקרוב ללבי או בתחום העיצוב. יחד עם זאת, אני לא טיפוס שאוהב לקחת סיכונים, בעיקר לא בתחום הכלכלי, אולי כי התחלנו לחסוך בגיל מאוחר.

אורי, ספר לנו על חלום שעוד לא הגשמת. אסכם את זה במשפט אחר - אם הייתי צריך לעשות את זה שוב, הייתי עושה את זה אותו הדבר. אני שלם עם הבחירה שלי לבנות את ביתי בקבוץ. למרות שהיום אני אולי חי ברמת חיים גבוהה יותר, אני דוקא מתגעגע לקיבוץ של פעם.

פרט שאולי לא ידעתם: אורי רץ 25 ק"מ בשבוע, ושוש מוסיפה שהוא אוטוידקט מובהק.

רותם, מה היית רוצה להיות כשתהיי גדולה? איננה מצליחה לענות על השאלה ומתעקשת שלא רוצה לעסוק בזה ורוצה לחיות את הרגע בלי לחשוב על העתיד. שוש מוסיפה שרותם מאוד אוהבת ילדים וכי השביעה את אותה שלא תהיה מורה, אך כי כל מה שרותם תבחר לעשות, היא תעשה בצורה הטובה ביותר.

שריטות של שוש: חולת סדר ונקיון. הבגדים בארון שלה ושל אורי תלויים על קולבים המסודרים לפי קטגוריות צבעים: שמלות וחולצות על קולבים כתומים וורודים, מכנסיים על קולבים ירוקים. בארון של אורי תלויים בגדי היומיום על קולבים לבנים ובגדי הספורט על קולבים כחולים. אורי עד היום לא הצליח להבין את הקודים של הצבעים.

מה מאפיין אתכם כמשפחה? בית מאוד פתוח, שרצות בו בלי סוף בדיחות (גם הרבה בדיחות סקס) וצחוקים, אוהבים מאוד להיות ביחד. בשישי אחה"צ כולם מבשלים ביחד במטבח. שוש חלמה על מטבח גדול ומרווח. נאלצו להסתפק בכזה שאינו מטבח חלומותיהם אך הוא הרע במיעוטו.

בדרך אל החתולים / יהושע קנוז

עלילת הספר מתרחשת במחלקה השיקומית-סיעודית בבית חולים ג' ונעה בין מתחים שונים: בין בריאות לחולי, בין יופי לכיעור, בין צעירים למבוגרים, בין משפחה לבדידות, בין מציאות לבדיון ובין הצוות לחולים, או במילים אחרות – בין החיים לבין המוות.

גיבורת הספר, יולנדה מוסקוביץ, לשעבר מורה לצרפתית, מחלימה מניתוח שעברה באגן, היא אשה כבדת משקל המתקשה בהליכה ונעזרת בהליכון. עד הגעתה לבית החולים, היא התגוררה בגפה בדירתה אשר בקומה ד' בצפון תל-אביב, ומיעטה לצאת מביתה. את צרכיה המועטים נהגו לספק נערים ושליחים מן החנויות שטלפנה אליהן. האדם היחיד שלא היה מוכן לבוא אליה הביתה היא הספרית, ובאחת הפעמים עת ירדה במדרגות הבניין כדי לצבוע את שיערה, נפלה ושברה את האגן.

השיער הוא מוטיב מרכזי בסיפור ודרך יחסה של גב' מוסקוביץ אליו אנחנו למדים על התהליכים הפנימיים שהיא עוברת. היא הגיעה לבית החולים בעקבות נפילתה בדרכה על הספרית והיא מתייחסת אליו "כמעט

כבדבר שבקדושה", צובעת אותו פעם בשבוע ומטפלת בו באדיקות. ההבדל בין יחסה של גב' מוסקוביץ אל שיערה לבין התוצאה הסופית, גוררת לא מעט עימותים בינה לבין הסובבים אותה.

היא מתוארת בצורה כמעט גרוטסקית, כ"אשה גדולה וכבדת גוף, פניה בלות מאד [...]. עיניה חרכים צרים של תכלת ראשונית [...]. שיערה הצבוע תמיד בצבע חום עמום, חסר ברק, חסר חיים [...]. דומה לפיאה נוכרית יותר מלשער טבעי".

גב' מוסקוביץ מספרת לחברותיה באגף, איך האחות הראשית רוזה, אותה היא מכנה בינה לבין עצמה "שטנה" ניסתה להתנקש בחייה בימים הראשונים שלה במוסד. קלרה אלגרה

ופרידה שכנותיה לחדר חושבות שזה חלום. היא נעלבת. איך לא מאמינים לה. ובייחוד אלגרה, זו שאותה היא מנצלת תמורת כמה שקלים ביום. אלגרה היא ה"לכי הביאי" שלה. אלגרה, שעורה מתייבש מכביסת בגדיה של יולנדה, שבטובה נותנת לה להשתמש בקרם הידיים שלה ובוחנת בכמה קרם היא משתמשת, הנצלנית. גב' מוסקוביץ קונה את יחסם של הסובבים, ואת רוב יחסיה היא בונה על כספים שהיא מחלקת לאנשים סביבה לפי הצורך: לאח (ליאון), לספרית (פנינה) ללזר כגן ולאגרה.

משרק ראתה גבר חדש במחלקה, על כסא גלגלים, רצה מהר, עד כמה שאפשר לרוץ מהר בתוך הליכון, להתאפר מחדש, להתגנדר. בצהריים היא מתיישבת לידו. "לזר כגן, צייר", הוא מציג את עצמו. בלונדיני לשעבר הרואה את יולנדה. "יולנדה, מורה לצרפתית". לזר אמנם מבוגר על כסא גלגלים אך איננו נכה ממחלה, הוא נעשה נכה בגלל תאונת דרכים.

כגן מבקש לצייר אותה. כשהיא מכינה את עצמה לציור על ידי כגן היא מתאפרת בהגזמה גדולה יותר מתמיד. "כמו זונה זקנה בשאנסה האחרונה היא אומרת לעצמה", אך כשהיא רואה מה הוא צייר היא נדהמת. "כל כך זקנה כל כך מכוערת. מכשפה [...] זה לא פוטוגרפיה הוא אומר לה. זה אמנות. לא אובייקטיב, כמו אני רואה אותך". משפט שאיננו מתקן מאומה. להפך.

בעיני חברותיה לחדר, יולנדה היא בוגדת. הניסיון שלה להתחיל עם לזר, למצוא חן, גורם להן להתנכל לה בדברים הקטנים של היום יום, קטנים ומכאיבים. יולנדה, שמערכת היחסים שלה עם לזר גורמת לה לבלבול וניצני פריחה, מקימה עליה את החולות האחרות, נציגות הקמילה.

יולנדה מוסקוביץ נעה בין המתח של הארוס והתנטוס, בין החיים לבין הקמילה. גם בתוך מערכת היחסים המסוכסכת שלה עם כגן היא ערה לגופם ולפיזיות של הגברים הסובבים אותה. גם כשהיא לא מאמינה להם וחושבת שהם עלוקות נצלניות, חום גופם מדבר אליה במעומעם.

כשיולנדה בוחרת לחזור הביתה, משמעות הבחירה שלה היא בחירה בחיים. היא מבקשת להתנתק מהמקום בו שולטים החולי, הכיעור והעיוות, ומבקשת לחזור לדירתה, שם, על אף המגבלות הרבות, היא בין החיים.

ליולנדה יש שכנה, גב' פולדי. גב' פולדי דומה במובנים רבים ליולנדה: היא בת גילה, יש לה שיער שחור, היא מתאפרת בצורה מוגזמת והן בעלות מבנה גוף דומה (יולנדה אף משאילה לה שמלה). אלא שגב' פולדי משוגעת. כל מה שהיא רוצה הוא לצאת ולבקר את חתולי הרחוב שעל-יד הפחים, אותם היא מכנה "החתולים שלי". בעלה, שאינו רוצה שתסתובב לבד ברחוב, נועל אותה במשך היום בבית, וכשהוא חוזר מעבודתו, הוא יורד איתה לפעמים אל החתולים.

גב' מוסקוביץ וגב' פולדי סגורות בביתן ואינן יכולות לצאת ממנו, אלא שיולנדה השלימה עם החיים המצומצמים המצפים לה. גב' פולדי, אולי עקב שגעונה, בחרה בחירה אחרת לחלוטין. בכך מגלמות בתוכן שתי הנשים את שני הקצוות שביניהן נע הסיפור: המתח שבין החיים לבין המוות.

יהושע קנז, בדרך אל החתולים, הוצאת עם עובד (הספריה לעם), 1991 (280 עמודים).

יורם פארן

9	8	7		6		5	4	3	2			1
				11					10			
		15				14					13	12
				19			18	17				16
22		21							20			
			25		24							23
				28			27					26
		32			31					30		29
					34							33
					35							
		37					36					
					39							38

כ"ח = כתיב חסר כ"מ = כתיב מלא

מאוזן	מאונך
1. הוסיפו לד"ש ת' ותקבלו בקשה משלטונות המס. (4, 5)	1. שני רופאים וקוץ (4)
7. מחזיק את האהל וחוזר ומתפלל (3)	2. סיכוי חנה חוזרת (3)
10. אם הוא נובח הוא לא (4)	3. תסבול מעייפות יתר הרביעית החמישית טרי או ריבה
11. יוסף באמריקה חלק ברוחב יד נכנס לעין למשל (2, 3)	(3, 3)
12 + 14 מאוזן, עליה של מכונת על הגף התחתונה	4. ... כנפיים לאחד גם מלמעלה גם מלמטה (2)
אפשרות להשתלבות (3, 5)	5. השחקנים עלו למגרש הכדורגל שמענו שהוא מחורבן
15. גוף שלישי רבים חוזר בשאלה (2)	(4, 3) (עפ"י עממי)
16. קפדו זנבו של כתם ותקבלו טהור בדת (2)	6. כוס גדולה מכינה בצק להחליק (כ"ח) (5)
17. מילים מילים שין כאן (3)	7. יוסי בנאי שר ומהלל את צורתה של המועמדת (3, 3)
19. מרגל? איש מודעין? פעמיים שו (4)	8. החליפו כ' ב- מ' ובמקום להזכיר היא תשמיע קונצרט
20. עשיית גדודיות בצבא (4)	(6)
21. לא לטוב חוזר גוי (3)	9. יורד גר עולה רד (2)
23. מקימים על הקבר מיוטה, דוח כלכלי (4, 3)	13. ב-16 מאוזן אפשר להיעזר או שזה להרבה מטרות
25. בין זמורה לבין אהרון (4)	(5, 2)
27. אחד בלש ישן (2, 3)	18. שמענו כאן מילוי לעוגה מפרי ההדר (6)
29. סחב למשקה באנגליה חדו לי חידה (6)	20. הראה את צידו האחורי לי קרוב מאד לקצה (5)
31. קדש, נחום, דוד (4)	22. השיבו השם בצניעות (4)
33. פעמיים בתוכי הראש (4)	24. טול דגים ועל תהיה כבד (2, 5)
34. עוזר לפגועי רגלים והצליל השני לאחר המוות (5)	25. יגאל והלל יצאו מוכים וחבולים (4, 3)
35. בין פער את ה לבין הארי (3)	26. המלכה ממציא הטלפון ו ק' כגוש אחד (6)
36. דוק באים חרדים (6)	28. רופא סתום אלוהים לתופך (6)
38. מיקי לא קר שלילי לאפות שחור (3, 3)	30. בטי באח אדום ומתוק (5)
39. תעשו חיים אני דורש משקה חם (4)	32. עץ אציל חוזר לא טוב (2)
	36. מצוין אחד אחד (2)
	37. קול הפרה (2)

לתגובות הערות והצעות – yfaran@gmail.com

יש לי חדשות מרעישות! העולם גדול, והישועה מעבר לפינת צריך רק להסתכל! צריך רק להיות סבלניים! סבלנות ואופטימיות היא שם המשחק של הסרט שנקרא בדיוק בשם הזה. בחור עובר תאונת דרכים בגרמניה ומאבד את הוריו וזכרונו. הסבא בא מבוסניה, ובתהליך סבלני ומקורי מנסה להחזיר אליו את נכדו. הסיפור מסופר בשני כיוונים – האחד הוא החזרת הזכרון לנכד ומסע לבוסניה והשני, שזור בעכשווי, סיפור בריחת הוריו איתו מבוסניה לגרמניה. הכוכב העיקרי הוא השש-בש והשחקן מיקי מנולביץ, שהוא מכל סרטיו של קוסטריצה. רגיש, יפה, נופים מדהימים וסיפור אנושי ונהדר.

הסרט **קרקס קולומביה** הסרבי מצליח להעביר תחושה של איום ואי שקט. הוא מתרחש בימים שבין נפילת השלטון הקומוניסטי ותחילת המלחמה שפצעה, שיסעה, דיממה ובסופה חילקה את יוגוסלביה. כמו ב"היום בו..", גם כאן יש התחשבות של בן עם אביו לאחר 20 שנה. הפעם – עם האב הביולוגי (שוב מיקי מנולביץ הנהדר) שנטש וחוזר עם בת זוג צעירה לכפר ממנו ברח. התמודדות האב, האם והבן עם הופעתו הפתאומית של הראשון הם מרכז הסיפור. ברקע – השנויים שמתחילים להוביל לאנרכיה. בדומה לסרטי קוסטריצה (למרות שהוא לא הבמאי הפעם), ההומור והמוזיקה שולטים אך לא מרככים את הרגשת האיום שמפרפרת בבטן. משהו לא טוב הולך לקרות. אנחנו – יודעים. הגיבורים – עוד לא.

הגיבורה בסרט **היום שבו לא נולדתי** חגגה יום הולדת במשך שנים בתאריך בו לא נולדה עם אנשים שלא היו הוריה. בעצירת ביניים מקרית בבואנוס איירס היא מגלה שכל שידעה על ילדותה ומשפחתה עד כה הוא, בעצם, שקר. לאט לאט היא מגלה עוד פרט ועוד פרט על משפחתה וילדותה. הכעס, האכזבה, הרגשת ההחמצה של חיים שלמים, הרצון להעניש את מי שאפשר מבוטאים היטב בסרט. בסופו, גם הצופה, כמו הגיבורה, מתוסכל מכל הרגשות. מחד, צריך להעניש את האשמים. מאידך, הם גידלו אותה ונתנו לה את החיים שיש לה עכשיו. האם באמת הייתם יכולים לשלוח את הוריהם לכלא בגלל שרצו אתכם יותר מידי? ומה לגבי המשפחה שמתה מדאגה לכם במשך 20 שנה? משחק חזק בסיפור שבטח קורה וקרה.

כל הסרטים לעיל מטפלים בהתבגרות, שינויים, התחלה של חיים בוגרים חדשים. כתבה זו מוקדשת לארבעת בוגרי "ב החביבים. אני מאחלת לכם שלא תעמדו אף פעם באף אחד מהמצבים המתוארים בסרטים הללו אבל שתצאו מכל מצב מאתגר – מנצחים! תזכרו, העולם גדול והישועה נמצאת מעבר לפינה! בהצלחה! אני יוצאת לחופשה. מאחלת לכם הרבה כף קריר וקליל בקולנוע ונשתמע כשאחזור.

חודש תמוז

24.7.1965	ל"ד תמוז תשל"ה	איתמר ברונר
30.6.1968	ד' תמוז תשכ"ח	יובל רפאלי
14.7.1969	כ"ח תמוז תשל"ט	גלעד ידיד
6.7.1989	ג' תמוז תשמ"ט	גרשון (רזניק) פאביאן
5.7.1968	ז' תמוז תשכ"ח	רדיוס (אליעזר) רט
14.7.1970	י' תמוז תש"ל	צבי יחיאלי
8.7.1982	י"ז תמוז תשמ"ב	שמואל קרני
10.7.1986	ג' תמוז תשמ"ו	רן לוי
11.7.1986	ד' תמוז תשמ"ו	רבקה קראוס
9.7.1987	י"ב תמוז תשמ"ז	אליעזר בן-ארצי
28.6.1990	ה' תמוז תש"ן	קליימן ורדה
6.7.1994	כ"ז תמוז תשנ"ד	ברוך אזניה
20.7.1998	כ"ו תמוז תשנ"ח	בנאי אולגה
7.7.1999	כ"ג תמוז תשנ"ט	אליהו שרי
14.6.2002	ד' תמוז תשס"ב	מדי ענבר
26.6.2004	ז' תמוז תשס"ד	חנה פרנק
7.7.2004	י"ח תמוז תשס"ד	אילן אסטליין
25.7.2006	כ"ט תמוז תשס"ו	מטה לב
18.7.2008	ט"ו תמוז תשס"ח	משה פינק
27.7.1959	כ"א תמוז תשי"ט	סבא משה שור-להמן
14.6.1975	ה' תמוז תשנ"ט	סבתא דבורה פרויד
4.5.1980	כ"ח תמוז תשמ"ה	סבא אלפרד אונה
28.7.2005	כ"א תמוז תשס"ה	סבתא חואנה ניחנסון

